

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, RUGSEJIS — SEPTEMBER 7, 1983

Nr. 177

LKB Kronika Nr. 58

Sovietinėse respublikose

Baltarusijos TSR

Pelesa (Varanavo raj. Gardino sr.). 1962 m. tarybinė valdžia nugriovė Pelesos bažnyčios bokštą ir patią bažnyčią pavertė grūdų sandėliu. Šiai gyvybingai lietuvių parapijai buvo neišsakomas skausmas ir negyjanči žaizda, nes šia didingą akmeninių rūdulių bažnyčią Pelesiečiai statė kruvinomis rankomis ir savo lėšomis. Netikėdami, jog valdžia galėtų grąžinti tikintiesiems bažnyčią, Pelesiečiai vis dėlto pabandė kreiptis į paties aukščiausios valdžios įstaigas. Ir štai reto valdžios kurtumo pavyzdys:

Nuo 1976 m. pelesiečiai parašė į Maskvą ir į Minską 33 pareiškimus. Pirmą kartą po pareiškimų Minsko religijų reikalų įgaliotiniui pasirašė 20 tikinčiųjų, o po antrąjį į Maskvą — 600 tikinčiųjų. Atsakymas buvo toks: „Nedraudžiam melstis kaimyninėse bažnyčiose. Lenkiškai Rodūnėje (tolimiausiems kaimams už 25 km), o lietuviškai — Dubičiuose (už 30 ir daugiau kilometrų). Į kitus pareiškimus nieko neatsakydavo arba pakartodavo jau minėtą atsakymą.

1983 m. bažnyčia kaip sandėlys tuščia. Pelesos centre ir Boloskėje (kolūkie centre) yra dideli sandėliai, kuriuose telpa iki 1 mil. tonų grūdų ir tų sandėlių niekad pilnai neužpildydavo, o bažnyčioj papila tik porą tonų grūdų, kad tik būtų kuo motyvuoti. Šiuo metu nuo kovo pradžios bažnyčioje grūdų nėra.

1982 m. rugpjūčio mėnesį į kolūkių centrą Boloskėje buvo atvykęs Baltarusijos religijų reikalų įgaliotinis A. Kizniuk iš Varanovo raj. Vykd. kom. pirmininko pavaduotojas N.

Kuzmičius. A. Kizniuk susirinkusiems žmonėms kalbėjo, jog į Minską dėl bažnyčios grąžinimo važiuoti neverta, nes jis pats tikrai jos neatiduos. N. Kuzmičius, pakisęs pelesiečių rašytą pareiškimą, užsipoelė, jog jame iškreipti faktai ir reikalavo parodyti savo parašus. Posėdy ypač drąsiai laikėsi Petronė Min-dižulienė, Marija Reginienė, Janė Valiukevičiūtė, Marija Kruopienė. Moterys pareikalavo išsiaiškinti perskaityti pareiškimą ir įrodyti kas netikslinga, kas neatitinka tikrovės.

Tada Kuzmičius apkaltino Mariją Kruopienę, jog ši organizuoja pareiškimų rašymą ir suorganizavo prieš porą metų Pelesoj susirinkimo metu maištą, kada visi žmonės įnirę užpuolė valdžios atstovus, reikalaudami grąžinti bažnyčią.

Baigiantis posėdžiui, rajono vykd. komiteto pirmininko pavaduotojas N. Kuzmičius užtvirtino, jog Pelesos bažnyčia priklauso valdžiai, o ne tikintiesiems ir kol gyvuos Tarybų Sąjunga, bažnyčios tikintieji neatgaus.

Nusprendė, kad jų prašymai ir skundai į valdžios įstaigas nieko nepadeda, žmonės Pelesos kapinėse 1982 m. prieš Visų Šventųjų šventę pasistatė mažą koplytėlę, kur gausiai rinkosi bendrai maldai spalio 29, 30, 31 ir lapkričio 1 d.

Visų Šventųjų šventėje buvo apie 300 žmonių. Nors kunigo ir nebuvo, žmonės patys kalbėjo už mirusius rožančių, ir giedodami gedulingoj procesijoje su žvakėmis meldėsi už visus mirusius ir už šiose kapinėse palaidotus šio krašto kovotojus, žuvusius už tautos ir tikėjimo laisvę.

(Bus daugiau)

Politiniai Darbo dienos paradai

Washingtonas. — Darbo dienos paradai, kalbos ir piknikai praėjo ekonominio atoslūgio ženkle. Prezidentas Reaganas pasidžiaugė, kad Amerikoje rugpjūčio mėn. dirbo 101.6 milijono amerikiečių, 278,000 daugiau negu liepos mėn., tačiau dar 10.7 milijonai neturi darbo. Bedarbių Amerikoje dar yra 9.5 nuoš. Illinois valstijoje — nuošimtis bedarbių 11.7.

Darbininkų unijų federacijos AFL-CIO prezidentas Lane Kirkland kalbėjo apie artėjančius prezidento rinkimus. Federacija daug metų kampanijoje laikėsi neutraliai, tačiau ateinančiuose rinkimuose bus bandoma sujungti unijų jėgas vieno kandidato naudai. Spalio 1 d. Hollywoode, Floridoj suvažiavo 96 darbininkų unijų vadai ir nutars, kurį kandidatą unijos rema. Mažai abejoji, kad unijų paramą laimės buvęs viceprezidentas demokratas Walter Mondale.

Darbo dienos proga stebėtojai sutinka, kad Amerikoje sumažėjo darbo unijų įtaka. Derybose su darbdaviais unijų vadai mažina savo reikalavimus, dažnai padaro nuolaidų. Recesija sudavė unijoms stiprų smūgį. Daug darbų netikėtai dinga. Ėmė didėti

importuojamų iš užsienių prekių kieki. Tie importai ypač atsiliepė automobilių, plieno, gumos, tekstilės pramonėje. Vis daugiau vietų fabrikuose užima kompiuteriai ir robotai. Unijų vadai kreipia didesnį dėmesį į patarnavimų pramonės darbininkų: viešbučių, restoranų, parduotuvių, kėpyklių, bankų tarnautojų organizavimą. Čia esanti darbininkų unijų ateitis.

Darbininkų vadai, besirušdami ateinančių metų rinkimams, vis pikčiau kritikuoja prezidentą Reaganą, kurio ekonominė politika prisidėjusi prie unijų galios nustumimo. Konservatorių politikų nuomone, patios unijos užsitraukė daug nelaimių, vis keldamos reikalavimus konkurencijos spaudžiamiesiems darbdaviams, kurie ypač automobilių pramonėje nebeatlaikė japonų, vokiečių bendrovių spaudimo. Panaši padėtis esanti ir plieno pramonėje. Užsienio plienas ir jo gaminiai pasidarė pigesnis už Amerikos plieną.

Chicago Darbo dienos parade žygiavo 40,000 žmonių. Priekyje matėsi vietiniai unijų vadai, sen. Charles Percy, sen. Alan Dixon, gub. Thompson, meras Washington, AFL-CIO prez. Kirkland. Paradai įvyko 150 JAV miestų.

„Ko jūs jaudinatės dėl kelių šimtų? Aš išžudiau milijonus ir niekas dėl to nesijaudino...“

Sovietų daktarų skundas New Yorke

New Yorkas. — „The New York Times“ korespondentas Richard Lyons praėjusią savaitę rašo apie 34 sovietų emigrantus gydytojus, kurie skundžiasi lygių teisių komisijoje, nes niekur negali gauti darbo. Sovietų gydytojų skundas, sako, kad prieš juos vedama diskriminacija. Amerikos ligoninės, medicinos mokyklų ligoninės, medicinos draugijos neleidžia sovietų universitetus baigusiems daktarams dirbti internais ar rezidentais.

Dr. Arkady Fishman, kuris gerai kalba, rašo anglų kalba yra 34 gydytojų atstovas. Visi 34 sovietų gydytojai yra žydai. Dr. Fishman pasakė korespondentui, kad per pusantrų metų jis parašė laiškus 800 ligoninių visoje Amerikoje, net Aliaskoje, prašydamas progos padirbti ligoninėse, tačiau negavo nė vieno pasiūlymo. Tarp ligoninių, kurios atmetė jo prašymus, yra visos New Yorko žydų ligoninės. Kai kuriuose atsakymuose pabrėžiama, kad institucijos palieka vietas studijų tęsimui programose tik tiems, kurie baigė Amerikos ar Kanados medicinos mokyklas.

Dr. Fishman ir kiti sovietų mokyklas baigę gydytojai yra išlaikę Flex (Federation of Licensing Examiners) ir ECFMG (Educational Committee for Foreign Medical Graduates) egzaminus. Apie 10 daktarų dabar gauna šalpą, kiti dirba kaip įstaigų tarnautojai. Jie net buvo atmetti, kai prašė laboratorijų darbo, pasakė Fishman. Jis skundėsi laikraščio korespondentui, kad sovietų pabėgėlių rašytojai, atvykę į Ameriką, gali toliau rašyti. Baletų šokėjai gali toliau šokti, tačiau gydytojai diskriminuojami. Jo žiniomis, Amerikoje yra apie 1,000 daktarų, baigusių mediciną Sovietų Sąjungoje. Daugelis jų negauna darbo.

Panašią bylą San Francisco mieste kelia šeši gydytojai, baigę mokslus Filipinuose. Jų advokatas Robert Crawford pasakė, kad Amerikos medicinos draugija ir kitos daktarų organizacijos sugriežtino leidimų davimo procedūrą, sustiprino reikalavimus, sugriežtino egzaminus. Tuo siekiama sumažinti užsienio

daktarų konkurenciją. Nuo 1970 m. į Ameriką atvyko apie 40,000 gydytojų, kurie studijavo užsienio universitetuose. Korespondentas rašo, kad AMA (American Medical Association) advokatai atsiskėlė komentuoti šiuos skundus, kol vyksta bylos. San Francisco federalinis teismas filipiniečių daktarų skundą nagrinėja, medicinos draugijos neleidžia sovietų universitetus baigusiems daktarams dirbti internais ar rezidentais.

Dr. Fishman skunde sakoma, kad AMA savo naują sugriežtintą užsieniečių izoliavimo politiką pradėjo su savo raštu 1982 birželio 25 d.

Sovietų generolas kaltina Ameriką

Maskva. — Sovietų priešlėktuvinės gynybos štabo viršininkas gen. Semyon Romanov paskelbė pareiškimą, kurį skelbia Tass agentūra. Jis tvirtina, kad sovietų lakūnas galėjo palaikyti keičinį Korėjos lėktuvų šnipinėjančių lėktuvu. Vien šiais metais Amerikos kovos lėktuvai pažeidė sovietų sienas prie Kurilų salų devynis kartus, sako gen. Romanovas. Daug sienos pažeidimų įvyko Beringo sąsiauryje Ratmanovo salos apylinkėse. Tie pažeidimai nebuvo padaryti netyčia, o buvo apgalvotos provokacijos, sakoma generolo pareiškimė.

Maskva skuba pirkti javus

Washingtonas. — Praėjusią savaitę sovietai du kartus pirko Amerikos javų, pagal naujai pasirašytą sutartį. Ketvirtadienį nupirkta 600,000 tonų kviečių ir 300,000 tonų kukurūzų. Penktadienį sovietų agentai pirko 750,000 tonų kviečių ir 190,000 tonų sojos pupelių.

Po keleivinio lėktuvo incidento kainos javų biržoje buvo kiek nukritusios, nes bijota, kad vyriausybė gali paskelbti naujas sankcijas — javų prekybos suvaržymą. Kainos vėl pakilo, kai vyriausybė paskelbė, kad javų piktos raušės. Žuvo 7 žmonės. Daug nuostolių turėjo vietinė Amerikos ūkininkams.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Pirmadienį laimingai nusileido erdvėlaivis „Challenger“. Astronautas gydytojas dr. W. Thornton pasakė, kad kiekvienas sveikas amerikietis galės ateityje skristi į erdvę. Jis gavęs daug žinių apie anksčiau pasitaikiusius lakūnų negalavimus.

— Sirija kreipėsi į Arabų Lygos narius, ragindama visus arabų kraštus nutraukti ryšius su Libanu. Sirija ragina arabų vadus svarstyti šį klausimą Lygos suvažiavime lapkričio mėn. Libanas pasirašė su sionistais sutartį, kuri padarė Libaną Izraelio protektoratu, sakoma sirų skunde.

— Čado prezidentas paskelbė apie didelį mūšį su Libijos remiamais sukileliais. Kovose žuvo 800 sukilelių ir 600 paimti į nelaisvę. Daug Sudane samdytų sukilelių karių išlaikė, kai praskrido prancūzų lėktuvai.

— Sovietų Kazachstano spauda paskelbė apie lėktuvo nelaimę prie Alma Atos aerodromo. Lėktuve buvo 72 keleiviai ir 5 įgulos nariai. Visi žuvo.

— Vakarų Vokietijoje įvyko taikos mitytojų demonstracijos prie JAV bazių. Gen. Bernard Rogers įsakė visų bazių viršininkams vengti susikirtimų.

— Irakas paminėjo trejų metų sukaktį nuo karo su Iranu pradžios. Irakas kovos, kol Iranas tęs savo agresiją, ginamas savo tėvynę ir savo garbę, pasakė gynybos ministris Khairallah.

— Airijos balsuotojai šandien balsuos referendume, kuris išrašys draudimą daryti abortus į valstybės konstituciją.

— Angolos nepriklausomybės siekia sukileliai paskelbė, kad per praėjusias dvi savaites jiems pavyko numušti tris valdžios lėktuvus. Sukileliai laiko 20 čekoslovakų ir 10 portugalų belaisviais.

— Karinė policija suėmė Seneca, N.Y. 27 moteris, kurios demonstruodamos prieš branduolinius ginklus, perlipo kariuomenės sandėlio tvora.

— „PUSH“ direktorius past. Jesse Jackson paskelbė, kad šiuo metu jis į Maskvą nevažiuos ir su Andropovu nesusitiks. Jis išvyksta į Europą rugsėjo 11 d.

— JAV liberalų partija išrinko savo kandidatą į prezidento vietą — taikos aktyvistą David Bergland. Kaip žinoma, 1980 metų balsavime liberalų kandidatą Ed Clark gavo 920,000 balsų.

— Kinijoje iškilmingai priimtas Jordano karalius Hussein.

— Amnesty International kaltina Indonezijos kariuomenę, kuri nužudė ir kankino daug žmonių Rytinio Timoro saloje.

— Atstovų Rūmuose 45 nariai pasirašė raginimą prezidentui Reaganui nevaziuoti lapkričio mėnesį į Filipinus, kol ten nebus išaiškintos sen. Aquino mirties aplinkybės.

— Švedija susprogdino 13 povandeninių bombų netoli Karlskrona laivų bazės, nes ten vėl pastebėtas nežinomas povandeninis laivas.

— Pakistane Sindų provincijoje, Moro mieste įvyko piktos raušės. Žuvo 7 žmonės. Daug nuostolių turėjo vietinė policija.

Pasaulis smerkia sovietų elgesį

Washingtonas. — Pasaulio reakcija į P. Korėjos keleivinio lėktuvo numušimą buvo pikta. Tą pyktį dar padidino nevykęs sovietų „Tass“ paaiškinimas, kad lėktuvą įskridęs šnipinėti, o sovietų aviacija tik paleidusi kelias šviečiančių kulų salves. Lėktuvą apsisukęs ir nuskridęs įvairių šalių spauda pabrėžia, kad Amerikos ir Japonijos žvalgyba tą lėktuvą sekė, girdėjo visus sovietų radijo pasikalbėjimus. Sekretorius George Shultz papasakojo korespondentams smulkia įvykių eigą su valandomis ir įvykių minutėmis. Vienas JAV žvalgybos karininkas Japonijoje pasakė, kad „Sachaline nieko neįvyksta, ko mes nežinotume“.

Komentatoriai dar nesutaria kas įsakė numušti keleivinį lėktuvą? Ar tai buvo vietinio generolo, vadovaujančio Sibiro gynybai, įsakymas, ar jis atėjo iš Kremliaus?

Daug piktų žodžių pasakė Tarybų Tautų Saugumo Taryboje. Debatų pareikalavo JAV, Pietų Korėja, Kanada, Japonija ir Australija. Pietų Korėja pareikalavo išaiškinti, kaip šis užpuolimas įvyko, atsipašyti ir atlyginti nuostolius valstybei už prarastą lėktuvą ir giminėms už žuvusius artimuosius. Reikalaujama nubausti kaltus dėl šio smurto ir sugrąžinti žuvusių kūnus bei lėktuvą lauzą.

Daugelyje Amerikos miestų įvyko piktos korėjiečių demonstracijos. Ohio gubernatorius įsakė degtinės parduotuvėms išimti iš lentynų rusiškus alkoholinius gėrimus, ypač rusų vėduklę, kurią pardavinėjo 427 valstijos parduotuvės.

Kanados sankcijos Sovietų Sąjungai

Ottawa. — Kanados vyriausybė pranešė Sovietų Sąjungai, kad nutraukiami visi sovietų keleivinių Aeroflot lėktuvų skridimai į Montrealį. Šiuo Kanada išreiškia protestą dėl P. Korėjos keleivinio lėktuvo numušimo. Lėktuve žuvo ir 10 kanadiečių. Kanada atideda ir pasirašymą sutarties, kuri būtų leidusi sovietų lėktuvams reguliariai nusileisti Gander aerodrome, Newfoundland pasimti kuro. Draudimas skristi į Montrealį galios 60 dienų.

Šiuo metu Sovietų Sąjungoje yra apie 800 Kanados turistų. Transporto ministeris Lloyd Axworthy pasakė spaudai, kad Kanados ambasada Maskvoje padės kanadiečiams suorganizuoti kitų linijų lėktuvus grįžti namo.

Izraelis pasitraukė

Jeruzalė. — Izraelio kariuomenė sekmadienį buvo atitraukta iš Libano Shouf aukštumų ir čia tuoj prasidėjo kovos tarp druzų ir krikščionių. Buvo apšaudyti ir Beiruto priemiesčiai, vienas amerikietis marinas buvo sužeistas.

Izraelitams pasitraukiant, pajudėjo ir Sirijos tankai. Izraelio lėktuvai kelis tankus apšaudė kulkosvaidžių ugnimi. Izraelio daliniai pasitraukimą į naujas pozicijas užbaigė, pranešė gynybos ministerija.

Stipriai į lėktuvo numušimą reagoavo pasaulio spauda. „Le Quotidien de Paris“ pavadino rusus „barbarų tauta“. Naujosios Zelandijos užsienio reikalų ministeris Warren Cooper pasakė, kad rusai įvykdė šaltakraujišką, barbarišką tarptautinio kriminalisto aktą. Popiežius Jonas Paulius savo telegramoje Korėjos katalikams pranešė, kad jis pritrenktas šios tragedijos. Daugelyje demokratių parlamentų buvo pertraukti debatai priimant sovietus pasmerkiančias rezolucijas. Iš viso pasaulio spaudos tik Šiaurinės Korėjos spauda nieko apie šį incidentą nerašė.

Pasaulio stebėtojai sutinka, kad įvykis sudavė smūgį Sovietų Sąjungai labai nepatogiu metu, kada Vakaruose bandoma kurstyti demonstracijas prieš NATO raketas. Šią savaitę užsienio reikalų ministras Gromyko vyksta į Madridą, į Paryžių. Neabejojama, kad jam teks išgirsti nemažonį klausimų. Yra žinoma, kad rusams skaudžiausias kaltinimas yra abejojimas jų civilizuotumu ar kultūringumu. Prezidentas Reaganas savo pareiškimė kelis kartus pavartojo „civilizuota visuomenė“, „civilizuotas elgesys“. Nėra rusų didesnio įžaidimo, kaip pavadinti jį „nekalturny“.

Prezidentas Reaganas pirmadienio kalboje paskelbė simbolines sankcijas Sovietų Sąjungai. Pasaulis neturėtų būti nustebinamas sovietų elgesiu, nes jis dar prisimena Čekoslovakiją, Vengriją, Lenkiją ir dujų naudojimą Afganistano kaimuose, pasakė prezidentas.

Kalbos metu žvalgybos įreikduotas sovietų lakūno balsas kalbėjo: „Aš artėju prie tikinčio. Aš paleidau raketą. Taikinsys sunaikintas. Aš nutraukiu ataką“.

Britų spaudos žiniomis, įsakymą numušti Korėjos lėktuvą davė sovietų generolas Vladimir Govorov, Toliųjų Rytų karinės apygardos vadas. Sovietai aiškina, kad tuo pačiu metu prie sovietų sienos skraidė JAV žvalgybos lėktuvai. Prez. Reaganas pasakė, kad tas lėktuvas seniai buvo nusileidęs savo bazėje Aliaskoje, kai sovietų lakūnas numušė keleivinį lėktuvą.

Prezidentas savo kalboje reikalavo užmokėti žuvusių giminėms kompensaciją, paskelbti tikrą įvykių eigą ir užtikrinti, kad tokie užpuolimai nepasikartotų.

Pirmadienį Kanada suspendavo sovietų keleivinių lėktuvų nusileidimo Kanados aerodromuose teises dviem mėnesiams.

Komentatoriai pripažįsta, kad Amerika neturi daug sankcijų, kurias būtų galima paskelbti. Daug jų jau yra taikomos sovietams po Lenkijos laisvų užgniauzimo, po Afganistano invazijos.

KALENDORIUS

Rugsėjo 7 d.: Augustalis, Regina, Barintas, Reda.

Rugsėjo 8 d.: Sv. Marijos Gimimas, Gerutis, Daumantė.

Saulė teka 6:21, leidžiasi 7:16.

ORAS

Saulėta, temperatūra dieną 85 l., naktį 65 l.

SKAUTYBĖS KELIAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ KŪ RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W 65th St., Chicago, IL 60629

VIDURIO RAJONAS

Žaliajame Woodland Trails miške įsikūrę palapinių sodyba, kurioje apsigyveno šešios skautiškos šeimos — šeši Vidurio rajono sesių tuntai. Gausiausia Chicago „Aušros Vartų“ tuntą į stovyklą atvezė tuntininkė s. Adelė Izokaitienė (net 67 sesės). Chicago „Kernavės“ vadovė stovykloje kurybinga s. Vanda Alekšienė. „Nerijos“ jūrų skautių tunto vadovė pirmą savaitę gintarė vyr. valt. Violeta Paulienė, antrai — gintarė vyr. valt. Danutė Gauriliūtė. Detroito „Gabijos“ jaunutė vadovė Danutė Gilvidytė, Clevelando „Neringos“ tuntininkė fil. Danguolė Vodonienė, gi antrą savaitę ps. Virginija Juodišytė. Iš tolimos Nebraskos, pačios Vidurio rajono širdies, ilgai keliaujanti šešios „Neries“ sesės, kurias vedė vyr. sk. Alma Šarkaitė, jų globėja sesė s. Irena Lileikienė.

Iš visų šių Vidurio rajono vietovių susibūrė net 172 „skautės“, sudarydamos gausiausia „Aušros“ pastovyklę Ironwood aikštelėje. Visai rajono pastovyklei vadovauja rajono vadeivė Aldona Miškinienė. Pavaduotoja pirmą savaitę s. Amanda Mulionienė, antrai — s. Ilona Laucienė. Stovyklaujame originaliais vienetais, tad ir įsikūrę šešios palapinių sodybos aptvertos tvorelėmis, išdygo sodybų vartai. Per lietu ir audras sesės pačios kirtė medžius, kasė stulpus, rėšo įmantriausius mažus, parodydamos savo pionierišką sugebėjimą ir praktišką lietuvišką kurybingumą. Rajono aikštėje suplevėsavojančios, tūtai pasipuošę spalvingomis skilčių gairėmis, suskambėjo miškas daina ir skautiškais šūkais; nebijojam nei lietaus, nei audrų, nei virstančių medžių, nors sesės kernavietės kėlė savo palapines net du kartus. Vistiek žygiuojam ir dainuojam, gi stipriausias pastovyklės pulsas mūsų Daina: tai Daina Tūtinėlė, viršininkės komendantė, kuri taip puikiai visas seses žadino, vedžiojo į valgyklą, užsi-

mimus, laužus. Ir nei vieną sykį nepaklydom, nors pakeitimų buvo daug. Ji visada linksma ir nuotaikinga. Jaunutė Rasa Sutkutė, rajono įrengimų vadovė, puošė ne tik savo tuntą, bet ir visą rajoną. Stovyklos dienoraštį veda Rima Stropūtė. Ištraukos iš jos dienoraščio:

„Sėkmadienis — atvažiuo- me į pastovyklę pavargusios nuo kelionės, bet su gera nuotaika. Lietuvai lyjant sesės greit pastatė palapines... Po pietų žygiavome į Seserijos stovyklos atidarymą... Pamatėme seses iš kitų miestų ir vietovių... „Pirmadienis — „Aušros“ diena... Atsikėlė anksti ir nužygiavom į vėliavų pakelimą... Pamatėme gražiai pastatytus kryžius ant kalvos... Pakėlėme buvo pristatytas broliš Miknaitis — visos stovyklos viršininkas... Po pietų išsiri- kėjom senoviskai procesijai ir šv. Mišioms... Pakėlė įsijungė į procesiją ir mes.

„Antradienis — šį rytą pri- kėlė mus ne švilpukas, bet naujos „Aušros Vartų“ vyr. skautės, garsiai dainuodamos... Šiandien yra Kanados diena... Po gairėlių pakėlimo ir pusryčių visos sesės pradėjo savo atskirų skyrių progra- mas... Vakare turėjome bendrą Seserijos skautių vėliavos nuleidimą. Pabaigėme dieną bendru laužu...

„Trečiadienis — šiandien yra Atlanto Rajono diena. Šį rytą nukeliavome į „Lituanicos“ aikštę aplankyti atskiras stotis — susipažinome su LKB Kronika, kryžių kalnų. Sibiro rožančium, altoriais... Po Seserijos bendro laužo pavar- gusios nuėjome gulti“.

Taip ir prasidėjo stovykli- nis Vidurio Rajono gyvenimas. Susigvenom, susidraugavom, susidainavom — didžiavomės savo skautiška seseriška šeima. Lauksim ra- jono stovyklos, kai dainuoda- mos išdidžiai žygiuosime vėl kartu. Sudie, sese, tegul švel- nus lietuvis laisto tavo gėles, lai vėjelis pučia užnugary. „Gero vėjo“, sesės jūreivės! („Is „Spinduliai“)

„AUŠROS VARTŲ“ TUNTO RANKDARBIŲ PARODA

Norėdamos visuomenei parodyti „Aušros Vartų“ tun- to sesių ir talkininkų darb- tumą ir nagingumą, ruošiamės rankdarbių parodą, kuri bus rugsėjo 23-24-25 d. Jaunimo centro mažojoje salėje. Malo- niai kviečiame visas dabarti- nes ir buvusias talkininkes šioje parodoje dalyvauti ir sa- vo rankdarbiais prisidėti prie parodos įvairumo.

Šiuo metu tunte veikiantis „Skudurinės Onutės“ darbo būrelis rūpinasi parodos paruošimu ir pravedimu.

Apie norą dalyvauti paro- doje prašome pranešti iki rug- sėjo 10 d. Pageidaujama ne daugiau dešimties (10) eks- ponatų iš vienos dalyvės. Kiekvienas eksponatas turi būti pažymėtas savininkės vardu ir pavarde. Eksponatai gali būti parduodami, skiriant tūntui 25% nuo sumos.

Rankdarbius sunėsti ketvir- tadienį, rugsėjo 22 d., nuo 6-9 v.v., Jaunimo centro mažojo salėn.

Rugsėjo 25 d., sekmadienį, po parodos uždarymo, visos

SKAUTIŠKI IVYKIAI Chicagoje

Rugsėjo 11 d. — „Kerna- vės“ tunto sugrįžimo iš sto- vyklos sueiga Jaunimo cent- re.

Rugsėjo 17 d. — Pirmą poatostoginę sueigą „Lituanicos“ tunto skautams sueigau- jantiems po lituanistinės mo- kyklos pamokų Jaunimo centre ir Lemonto lituanis- tinėje mokykloje.

Rugsėjo 18 d. — pirmoji poatostoginė sueiga Jaunimo centre sekmadieniais sueigau- jantiems „Lituanicos“ tunto skautams.

Rugsėjo 18 d. — „Aušros Vartų“ tunto iškilminga suei- ga Jaunimo centre.

privalo savo eksponatus atsi- imti.

Visais parodos klausimais kreipiamasi į būrelio vadovę sesę Bronę Variakojienę, 6919 So. California, Chicago, Ill. 60629. Tel. 776-4012

s. Adelė Izokaitienė
„Aušros Vartų“
tunto tuntininkė

Atžygiuoja „Aušros Vartų“ tuntas

Nuotr. G. Plačo

Su šypsena žygiuoja „Nerija“.

Nuotr. G. Plačo

Dėmesio! Žygiuoja kernavietės!

Nuotr. G. Plačo

Prityrusių skautų gretos Jubiliejinėje stovykloje

Nuotr. G. Plačo

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsi, atžymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	

• Administracija dirba kas- dien nuo 8:30 iki 4:30, seštadi- niais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00. . . .

• Redakcija straipsnius taisy- sa nusiūdo. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

SKAUTININKŲ DRAUGOVĖS SUEIGA

Pirmoji poatostoginė Chica- gos skautininkų draugovės sueiga įvyks pirmadienį, rug- sėjo 12 d., 7:30 val. vak. drau- gininkės namuose 7253 S. Richmond Ave. Visos skau- tininkės kviečiamos sueigoje dalyvauti.

Spalio 22 d. — Chicago skautininkų susipažinimo po- būvis „Tėviškes“ parapijos sa- lėje.

Rugsėjo 23-25 d. — „Auš- ros Vartų“ tunto sesių rank- darbių paroda Jaunimo cen- tro mažojoje salėje.

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. JONAS MAZEIKA

DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
o-8 antr. 12-o, penkt. 10-12.1-o

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
e132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. e0120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinus ir
"Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozo Meškauskio ofisą perėmė

T. RAMA, M.D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Res. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILOBAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
2-6, seštadieniais pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazio ofisą perėmė

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val.: pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv.
12-6:30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepa, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir
7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. RELiance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm.,
antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: Olympick 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

PERSPAUSDINTA „AUŠRA“

Ivairiais būdais minėjome ir tebeminime „Aušros“ 100 metų sukaktį: mūsų spaudoje paskelbėme daugybę „Aušros“ temomis rašinių, ruošėme minėjimus su paskaitomis, II-ąsias Pasaulio lietuvių dienas pravedėme šios sukakties ženkle, suruošėme kilnojamą Lietuvių draudžiamosios spaudos parodą, Chicagoje ruošiamas kasmetinės poezijos dienas skyrėme „Aušrai“, mokyklose aiškinome vaikams bei jaunuoliams šio pirmojo tautiško šamoningo laikraščio reikšmę. Pagaliau 1983 metus pavadiname „Aušros“ šimtmečio metais.

Visa tai gražu, tikslu, reikalinga. Bet ir visa atlikus, liko tam tikra tuštuma: neturėjome savo rankose pačios „Aušros“... Reikalui atlikus, nebuvo lengva sumedžioti jos atskirus numerius. Taigi, rašant apie „Aušrą“, dažniausiai buvo tenkinamasi tikrai literatūros vadovėliuose dažniais atvejais paskelbtu dr. J. Basanavičiaus parašyta „Prakalba“ (Priekalba), spaudą pasiekusiais pripuolamais rašiniais, išrašais iš literatūros vadovėlių. Pati „Aušra“ buvo mūsų labai retas svečias, maždaug kaip senovės vyskupas sunkioje, nepriemamas, parapijo pasiekiamas dalykas.

Perspauzdinti „Aušrą“ faksimiliniu būdu mintis kilo jau 1923 metais, minint šio laikraščio 40 metų sukaktį. Šio darbo ėmėsi didysis Amerikos lietuvių spaudos puoselėtojas kun. Antanas Milukas. Jo rūpesčiu buvo jau daromos puslapių klaidės, ruošiamas specialus leidinys. Kaip ten iš tiesų buvo, apie tai minėtas A. Milukas leidinio „Aušros“ 40 m. sukaktuvėse įžangoje rašo: „Taip besirengiant spaudon, atėjo žinia iš Kauno, jog Švietimo Ministerija žadanti išleisti fotografiskąjį fascimilę visos „Aušros“. Tuo tarpu prižadėjusieji savo kalbų rankraštus nesiskubino anų suteikti ir išleidimas knygų „Aušros“ 40 m. sukaktuvėse nusitęsė“. (10 p.)

Reikalai taip susiklostė, kad „Aušros“ Švietimo ministerija neperspauzdino, o kun. A. Milukas minėtame leidinyje faksimilės būdu paskelbė pirmąjį „Aušros“ 1983 m. numerį išsiai, o kitomis progomis dar keliasdešimt puslapių.

Rodosi, kad 1933 m., minint „Aušros“ 50 metų sukaktį, Švietimo ministerija vėl studijavo reikalą perspauzdinti „Aušrą“, bet dėl lėšų stokos (tada klišių gamyba buvo labai brangi) leidinys nebuvo išleistas.

Neišleido ir Amerikos lietuviai. Lietuvą okupavus sovietiniais rusams, tuo labiau nebuvo ir nebėra galimybės Lietuvoje perspauzdinti „Aušrą“. Taigi vėl išleidimo darbas atlikti galėjo tik vienai Amerikos lietuvių. Bet ir čia reikalas sunkus, nes mūsų veiksniai ir įvairios tarybos pirmiausia rūpinasi politiniais reikalais. Tokių dalykų, kaip pirmojo lietuviško tautiško šamoningo laikraščio išleidimas, nėra jų programoje.

Taigi gerai, kad iniciatyva tokį leidinį išleisti atėjo ne iš viršūnių, bet „iš apačios“. Šį darbą atlikti ryžosi Lietuvių istorijos draugija savo neperiodinio leidinio „Tautos praeities“ rėmuose. Konkretiai kalbant, atsirado du šio darbo entuziastai: teisės istorikas Jonas Dainauskas ir mokytoja istorikė Alicija Rūgytė. Tai ir yra tikrieji „Aušros“ perspauzdinimo kaltininkai.

Nebuvo lengvas dalykas laisvajame pasaulyje sumedžioti pilną ir gerai išsilaikiusį „Aušros“ ketverių metų komplektą. Tiesa, „Aušrą“ turi gal kelio šimtus asmenų, bet ne vienas jų neturi originalais

pilno komplekto. Jonas Dainauskas ir A. Rūgytė idėjo labai daug pastangų, kol reikiamus numerius gavo. Juos šiam reikalui skolino kolekcionieriai: Valdas Adamkus, Teodoras Blinstrubas, Jonas Dainauskas, PLA vedėjas Č. Grincevičius, Bronius Kvilytis, Vitalius Matulaitis, dr. Kazys Pemkus. Jų dėka ir buvo sutelktas — „sulasiotas“ pilnutėlis, gerame stovyje „Aušros“ rinkinys, iš kurio čikagiešis spausdininkas dr. Mykolas Morkūnas sugebėjo perspauzdinti visą „Aušrą“.

1983 m. „Aušros“ buvo išleista 302 psl., 1984 m. 424 psl., 1985 m. 416 ir 1986 m. 208, taigi viso 1350 puslapių — 40 numerių, 29-iose sąsiuvinuose.

Perspauzdinta „Aušra“ išleista dviejomis didesnio formato knygomis, perfotografuojant kiek padidinus šriftą. Gavosi ryškesnis vaizdas — „Aušrą“ gali skaityti ir senesnio amžiaus, silpnėsių akių skaitytojai. J. Dainauskas, redaguodamas leidinį, atliko dar keletą kitų labai svarbių darbų: jis paruošė I tomo įžanginę dalį (Įvado vietoje) ir „Aušros“ slapyvardžių ir slapyvardžių vardyną. Tai labai svarbi medžiaga, turint galvoje, kad spaudos draudimo laikais leidžiant „Aušrą“, tik labai mažai dalis bendradarbių pasirašydavo rašinius ar korespondencijas tikromis pavardėmis. O II tomo pabaigoje (647-739 psl.) jis dar paskelbė gerai paruoštą studiją, antrastę „Aušra ir jos gadyne“. 742-752 psl. atspausdintose 42-ių „Aušros“ redaktorių ir bendradarbių nuotraukos.

Tokių būdu susidarė dvi storos knygos: 750 ir 760 psl.

Jeigu „Aušros“ monumentalus leidinio redakcinė pusė buvo beveik išimtinai J. Dainausko paruošta, tai reikalingus leidiniui finansus telkė Alicija Rūgytė. Mūsų veiksniai neremiant šios kultūrinės pastangos (aukotojų sąrašą nėra nė vienos centrinės institucijos ar fondo vardo), ji pati asmeniškai, vienai viena (dažnai jau įprastu, neatlaidžiu būdu) rinko aukas bei pameratė. Iš abiejų tomų pabaigoje paskelbtų pavardžių bei skaitinių matome, kad didžiausią finansinę auką teikė ne koks nors „veiksny“, bet pati Alicija Rūgytė (1300 dol.); Jonas Markvaldas paklojo tūkstantinę. Kitos aukos mažesnės, bet gal nemažiau nuosirdžios. Ir štai, sutelkto darbo bei pastangų dėka, einant iniciatyvai ir rūpesčiams bei darbams „iš apačios“, turime perspauzdintą visą „Aušros“ komplektą.

Paminklas amžinai, monumentalus. Kai kur užsilikę senosios „Aušros“ originalai jau muziejinė retybė, baigia trupėti ir gal veikiai pavirs į dulkes. Taigi jų pakaitalas atsirado laiku ir savo vietoje. Pora entuziastų padarė tai, ko neatliko nepriklausomos Lietuvos Švietimo ministerija ar kuri nors leidykla, netliko Amerikos lietuvių, tuo labiau negalėjo atlikti okupuotosios Lietuvos lietuvių kultūrininkai.

Dabar senoji šimtametė „Aušra“ nebe muziejinė retybė. Atspausdinta tvirtame popieriuje, ryškiais raidėmis — nebesutrupės paėmus į rankas ir skaitant. Galima visa „Aušra“ naudotis, ją studijuoti, pasiremiant šia medžiaga rašyti lituanistines dalykines temas, diplominius darbus, ruošti disertacijas.

Labai džiugu, kad po 100 metų senoji „Aušra“ vėl mums nušvito nauja šviesa. Taigi imkime ją į savo rankas ir naudokimės jos teikiamomis gėrybėmis.

b. kv.

PREZIDENTO SUNIEKINIMO KAMPANIJA TĘSIASI

„Media“ ir demokratų partijos šulai ieško vyriausybės „krislo akyje“, nematydami savyje didžiulio medžio

1984 m. prezidento rinkimai dar tolokai, už 14-kos mėnesių nepermatomos laiko uždangos. Tačiau abudu varžovai — respublikonai ir demokratai — stengiasi surinkti savo sunkiuosius pabūklus ir kitas propagandinio karo raketas, kuriomis galėtų sunaikinti savo politinius priešius. Kaip skaitytų gerai nuvokia, kova už 1984 m. prezidento išrinkimą prasidėjo ne dabar, bet ji jau tęsiasi nuo 1980 m. lapkričio 4 d., kai R. Reaganas didžiule balsų dauguma buvo išrinktas šio krašto vadovu.

Zvilgsnis praeitį

R. Reagano pirmieji prezidentavimo metai, kaip jam asmeniškai, taip ir jo vadovaujama vyriausybei, nežiūrint adatinų dūrių į dramblio odą, galima sakyti, buvo gana sėmingi. Kongresas beveik priėmė visus vyriausybės siūlytus įstatymus, liečiančius krašto gynybos stiprinimą ir nereikalingų biudžetinių sumų sumažinimą.

Siekiant infliacijos sumažinimo, buvo stipriai priversti ūkinio gyvenimo plitimo užmojai, kas sukėlė didžiulį nedarbą. Atsirado labai daug nepatenkintų balsų. Beveik kiekvienų tautinių žinių (National media) tarnybos metu, per prievartą žmonėms buvo persama, „kiek daug krašte bedarbių, kiek daug daugiaaukių šeimų, kurios alkanos eina miegoti...“

Šis nenutrūkstamas smegenų plovimo srautas, dirguojamas New York'e ir kituose JAV didžiuliuose miestuose, siekė vieno: suniekinoti prezidentą ir jo vadovaujamą vyriausybę. Ir, tiesą pasakius, šie agitatoriai pasiekė tikslą: 1982 m. Kongreso rinkimus gana skausmingai pralaimėjo respublikonų partija. Laimė, kad Senate dar liko respublikonų persvara. Deja, kai kurie respublikonai senatoriai tik iš vardo respublikonai: kiek pakrapščius jų smegenų paviršių, galima surasti radikalių demokratų, beveik socialistų.

Ūkinis atkūrimas

Per 1982 m. žinių tarnybos priverstinai žmonėms bruko „nusigvenusį reaganizmą“, su kuriuo surištus ūkinės politikos netaikė. Tačiau prezidentas griežtai laikėsi savo užsibrėžtos linijos, teigdamas, kad dar kiek pakentėjus ir pa-

BS. AS.

žabojus infliaciją, visiems piliečiams išauš gražesnis ūkinio gyvenimo rytas.

Sios atkūtimo kregždės, kartu su auštančiu 1983 m. pavasariu veržėsi, lyg patvinęs upelis, į visa gyvenimo sritį. Ir šandien nuostabi rodikliai kalba patys už save: pragyvenimo lygis 1983 m. liepos mėnesį tepakilo vos 0,4 proc., gi bedarbių skaičius nukrito iki 9,5 proc.; JAV niekada savo istorijoje neturėjo tiek daug įdarbintų asmenų kaip pastaraisiais mėnesiais. Ir staiga vyriausybės ūkinio gyvenimo kritikai užtaupė burnas. Noroms nenoroms kritikams tekėjo nubalnoti ūkinio gyvenimo kritikos kuina ir pradėti ieškoti naujų prezidento „nusikaltimų“.

Pučia muilo burbulą

Kaip toje liaudies patarlėje turįs įstatymus, liečiančius krašto gynybos stiprinimą ir nereikalingų biudžetinių sumų sumažinimą. Siekiant infliacijos sumažinimo, buvo stipriai priversti ūkinio gyvenimo plitimo užmojai, kas sukėlė didžiulį nedarbą. Atsirado labai daug nepatenkintų balsų. Beveik kiekvienų tautinių žinių (National media) tarnybos metu, per prievartą žmonėms buvo persama, „kiek daug krašte bedarbių, kiek daug daugiaaukių šeimų, kurios alkanos eina miegoti...“

Šie manipuliatoriai jau nesinaudoja ūkinio bėdų arkliuku, nes jis tapo visai netinkamas prezidentui juodinti. Nesugalvodami nieko gudresnio, jie iškasė „baisų nusikaltimą“, kad 1980 m. R. Reagano rinkimų štabo nariai pavogė buv. prezidento Jimmy Carterio jam paruoštus debato užrašus, ir jais pasinaudojęs R. Reaganas. Ir šis šio menkinio, dėl kurio protiną žmogus savo burnos neušimtų, jau yra sudarytas spec. tyrinėjimų komitetas „kaltininkams“ surasti. Prezidentas, norėdamas patenkinti plačiąją visuomenę, visą reikalą pavedė ištirti FBI įstaiagai, tam kad sustabdytų šią „moralinių nusikaltimų“ propagandą. Šiems priešvyriausybiniams puolimams vadovavo NYT bei „Washington Post“ dienraščiuose pasisilėpę kurmiai.

Net ir Kongreso komitetas

Šioms atakoms sutirštinti įsijungė ir Kongreso spec. ko-

mitetas. Niekam anksčiau nežinomas Kongreso narys Donald Albosta (D. Mich.) nutarė, kad ir jam atėjo laikas pasigarsinti, iš vandenų gilumos išnirti į paviršių. Jis jau pradėjo sudarinėti apklausiamųjų sąrašus. Pirmoji tame sąrašė eina Jeane Kirkpatrick, JAV delegacijos vadovė JT, nes „ji patarusi, kaip R. Reaganas privalas laikytis tos liūdnos atminties debato metu, prieš buv. prezidentą Jimmy Carterį“. Kongreso narys D. Albosta „priešaukiau“, kad jo vadovaujamo pakomitečio uždavinys tesąs prižiūrėti, kad „vyriausybės nariai prisilauktytų 1978 m. Kongreso išleisto įstatymo dėl etikos prisilaukymo vyriausybės narių tarpe“. Taigi, kol kas dar „so far so good“, pasakytų amerikietis.

Tylos suokalbis prieš prezidentą

Daugelis politinio gyvenimo stebėtojų yra vieningos nuomonės, ir apie tai paskelbė visam pasauliui NYT ir „The Washington Post“ VIII. 26., kad R. Reaganas sutiks kandidatuoti prezidento vietai, II-jam 4-rių metų laikotarpiui“. Taigi prezidento kelionės su kalbomis (liepos — rugpjūčio mėnesiai) pas ispaniškos kilmės amerikiečius ir Miami ar San Antonio isakimiai rodė, kad Reaganas ieško balsų ispaniškos kilmės balsuotojų gretose.

R. Reaganas savo kalbose puolė Kubos diktatorių, F. Castro už subversinę veiklą C. Amerikoje, ypač San Salvadore. Tačiau žinių tarnybos šias prezidento kalbas ignoravo ar vos keliais neigiamais sakiniais tepisimindavo. Buvo bijoma pasakyti šio krašto liaudžiai skirti prezidento žodžiai, kad „JAV gresia rimtas pavojus, jeigu Centro Amerikoje įsitvirtintų komunistai“.

Šio nesiskaitymo su valstybės galva išskirtinis pavyzdys galėtų būti R. Reagano dalyvavimas Amerikos Legiono suvažiavime rugpjūčio 23 d. prie Ramiojo vandenyno pakrantėje Seattle mieste.

Pietų Floridos įtakingiausias dienraštis „The Miami Herald“ VIII. 24 d. laidoje teikė prezidentą prisiminti 5-me psl., paskleisdamas neigiamą mintį, kad „girdi R. Reaganas II-jo pas. karo metu

Prezidentas Ronald Reagan mieliai susitinka su lietuviais, išklauso jų prašymus. Nuotraukoje prezidentas su lietuvių respublikonų pirmininku Anatolijum Milūnu.

RYTŲ VOKIETIJA GINKLUOJASI

Rytų Vokietija turi 17 milijonų gyventojų, tačiau karo atveju gali pasiųsti daugiau negu milijoną karių, daug daugiau, negu Vakarų Vokietija, kuri turi 60 milijonų gyventojų. Rytų Vokietijos militarizacija žymiai sustiprėjo kai NATO nutarė išdėlioti Vakarų Europoje Pershing — 2 ir

gamino kariškų pratimų filmus JAV armijai. Gi to dienraščio I-jame psl. didžiulėmis raidėmis skelbiama, kad sportininkai — atletai išvyko iš Caracas Pan Am. sporto žaidynių (olimpiados) metu; pravedus kūno patikrinimus, su rasta draudžiamų vaistų naudojimas... Na, šiek tiek reikalą ištaisė atspausdinti prezidento žodžiai, kad „demokratinė revoliucija vyksta Centro Amerikoje. Vienok tie įvykiai neužpildo mūsų laikraščių pirmųjų puslapių. Istorijos eiga plaukia kartu su laisvės jėgomis, su kuriomis ir mes žygiuojame“.

Tačiau ši svarbi kalba tebuvo nugrūsta į 5-jį psl., lyg JAV prezidentas būtų koks pastumdėlis. Liūdna ir sunkiai suprantama, kodėl JAV žinių tarnybos yra tokios šaliskos. Jos dažnai užmiršta, kad krašto gyvybiniai interesai yra svarbesni už laikraščių redaktorių asmeniškas nuomones.

Visokių atveju kova už demokratijos išlaikymą Centro Amerikoje dar nebaigta ir prezidento nubrėžtas kelias gali būti taip pat teisingas, kaip ir „Media“ niekintoji „reaganomics“ ūkinė politika.

sparnuotas raketas. Oficialiai R. Vokietijos armijoje yra 250,000 karių, bet prie jų reikia dar priskaičiuoti 250,000 esančių atsargoje, kuriuos galima sumobilizuoti 2 — 3 kartus greičiau, negu Vakarų Vokietijoje. Be to, praeitais metais buvo sukomplektuotos dvi kadrų divizijos, kurias per pirmąsias karo dienas galėtų išplesti iki 20 divizijų. Pilietinės apsaugos daliniai, specialūs daliniai, „darbininkų klasės“ kautyinių grupės, priklausančios armijos vadovybei, dar sudaro 500,000 karių. Faktas, kad Rytų Vokietijos armija turi aktyvioje tarnyboje 350 generolų, rodo, kokia reikšmė skiria šalies ginkluotoms pajėgoms. Be to, nuo praeitų metų Vokietijos armijos kadrų tarnautojai gavo naujų privilegijų. Kariškams sutekta pirmenybė gauti butą, aprūpinimą maisto produktais, jų vaikams vaikų darželiuose, ligoninėse, gauti bilietus į teatrą, į koncertus. Jie gauna važiavimą traukiniais papigintą ir t. t. Beveik visose pramonės įmonėse direktorių pavaduotojai buvo paskirti žmonės, priklausantys ne Pramonės ministerijai, bet Tautinės apsaugos tarnybai. Kariškų tarnybos laikas nuo 18 mėnesių prailgintas iki 24 mėnesių. Dabar Rytų Vokietijoje atlikti karinę tarnybą šaukiamos ir moterys.

Sov. Sąjungos karių Rytų Vokietijoje buvo 530,000, bet nuo praeitų metų spalio — gruodžio mėn. tas skaičius padidintas dar 55,000 kariais ir karininkais.

T.

SIBIRO SĄVARTYNAI

Romanas

P. MELNIKAS

71

— Jei niekas negelbės, nieko gero neišeis ir aš nuspręsiu žengti tą paskutinį žingsnį, ar tu tada būsi man draugu?

— Būsiu.

— Ar tu tada padėsi man pereiti sieną?

— Ne.

— Šandoras dar buvo kiek piktas, bet pridėjo:

— Suvesiu tik su tais, kurie geriau už mane šį reikalą žino.

— Žinok, aš myliu Vengriją. Ačiū už pažadą.

Žoltanas apkabino jį.

Ar reikėjo šauktis poeto Petofi vardo? Kodėl turėjo jaustis kaltas geriausio draugo prašydamas malonės, kurios šis nesuprato? Juk neprašė virvės, su kuria norėtų pasikarti. Žonojo, kad laimės anapus sienos, kaip būti ir blogiau. Daug emigrantų, girdėjo, vargsta Belgijos kasyklose, Kanados miškuose, Amerikos fabrikuose — jau epėjo tau sužinoti iš įvairių šaltinių.

Ir savas kraštas, be jokios abejonės, visada liks savas. Nežiūrint visų nesėkmių, stipriai tą jautė. Čia nereikėjo antausius skaldyti azijietams ir vienas kitam šiek tiek padėdavo. Dar nebuvo miręs tas jausmas, su kuriuo taip entuziastingai iš Sibiro parlėkė namo.

Sugrįžęs perėjo visas prisiminimuose jį kankinusias vietas, gatves, net bjaurius užkampius, kuriuose

vaikystėje spardė futbolą. Su nesutvardomu svaiguliu Budapešte ilgai žiūrėjo, kaip teka Dunajaus vanduo po Budos ir Pešto tiltais. Prisotino vengrišką vyną su keliais draugais, prisigėrė savo žemės ir laukų kvapo ir traukė oro į plaučius, kaip toj dainoj „akacijų žydėjimo metu“.

Bet kažkokia jėga ji vis kažkur stūmė. Kažkoks įgimtą, nepaliaujamas ieškojimas teisybės ir senų, prarastų idealų jį vertė judėti. Vis klausė savęs: „Kur teisybė ir idealai? Čia jų nematė, o gyvenimas vis slinko pirmyn. Kiek jo dar liko? Gal teisybė yra kur nors?“

Ji turi būti ir čia. Verta bent ieškoti jos.

XXVI

Ilona dabar miegojo poniškai. Snustelėjo, stebėjo vienmaršinius keleivius, vaikščiojančius ar žiojavaujančius bei praėjime lakstančius pusnuogius vaikus. Priėjo prie samovaro, nusipirko pyragėlių. Pro langą stebėjo beržų miškus, tyrų juostas, didesnius miestelius, kasyklas ir fabrikus, kurie išdygdavo ir dingdavo.

Sios vietos jai atrodė daugiau gyvenamos, tikriausiai dėl didesnio sutelkimo suvežtų ar atvažiuosiu darbininkų. Juk čia kažkur ir Karaganda, čia naujosios industrijos subūrimas. Bet štai jau matės ir kalnai, turbūt Uralai. Prie jų buvo artėjama.

Didžiulė mėlyna, banguojanti siena tarsi augo. Papadėjo, smilkdamas nuo autovežimio vingiavo kelias, būriavosi nameliai. Krūmokšniai kilo ir kilo iki tolimų uolų. Pro artimesnes juodas keteras tolumoj sublygėjo baltos sniego piramidės, skiriančios Europą nuo Azijos. Ten toliau, atrodė, yra kažkas geresnio. Ten jau lyg kitas, ne azijietiškas pasaulis.

Maždaug šioj pusėj kalnų prieš aštuoniolika metų sužinojo keisčiausią žinią.

Pro vagono lentų plyšius aną rytą nevalgę ir nesipirę treminiai dėmėsi keistu vaizdu. Iš priekio vis atžaidavo ir praskindavo sunkiai pakrauti didžiuliai ešalonai. Kai kuriuos jų, ilgiausius, išsukus į pralankų bėgius ir sustojus, teko net praleisti jiems duodant kelią. Iš kur jų tiek atsirado?

Jie sunkiai dundėjo pro šalį. Išmininkai, perkeldami bėgius, šaukė keikdamiesi čia pat už gyvulinį vagonų sienų. Variokas tada atstūmė moteris ir šoko prie vienintelio langelio, rusiškai jiems šaukdamas:

— Ei, vyrukai!

Jie pakėlė galvas.

— Ei, kas čia per traukiniai? Tokie ilgi...

— Karui, — atsakė vienas.

— Kokiam karui?

— Karui. Jau kelios dienos kai prasidėjo, ar nežinai?

— Su kuo?

— Vokiečiai pradėjo.

Moterys net spygtelėjo vagonę:

— Karas, karas, karas!..

Jiems visiems atrodė, kad karas juos išgelbės. Rusija karu bus labai užimta: buvo aišku iš pakrautų amunicijos, iš pabūklų ir prie jų sėdinčių karių. Karui prireiks ir treminių traukinių ir gal juos išlaipins? Išsodins ar išmes iš vagonų ir tada visi kaip nors, kad ir pėsti, pareis namo!

Taip visi spėjo, bet kaip vežė, taip ir nuvežė kur iš anksto buvo paskirti. Kiaulinių vagonų dar nereikėjo ir treminiai liko juose.

Tik greitai sulėtėjo ir ant postūkių puikiai matėsi visos traukinys. Vieni suskaičiavo septyniadesimt, o kiti net devyniasdešimt kiaulinių vagonų. Tai buvo nemažas skaičius pigių darbininkų karių. Duosi kiek duonos, kad nemirtų badu, ir plūs tau už nieką aštuoniolika metų... — koks iš to pelnas valstybei!

(Bus daugiau)

DIALOGAS IR DU ŽVILGSNIAI

Mokytojų studijų savaitė (6)

JUOZAS MASILIONIS

Pentadienį, rugpjūtio 19 d., pajutome, kad ir į Dainavą iš visų mūsų paliktų miestų įsivežė karštoji banga. Optimistai džiaugėsi, kad čia vis dėlto ne taip karšta, kaip mieste, o pesimistai dejavo, kad kaip žemėje, taip ir danguje.

Dienos pirmininku pakvietas Juozas Končius iš Westchester, Ill., amerikiečių aukšt. mokyklos mokytojas. Pirmąją šios dienos paskaitą skaitė rasyt. Vacy Kavalitūnas iš Cleveland — „Dialogas tarp Dievo ir žmogaus literatūroje“. Pacitavęs Goethės Fausto pasisakymą, jog jis jaučias, kad dvi sielos gyvena jo kūne ir nori atsiskirti, iškėlė žmogaus blaškymąsi tarp gėrio ir blogio, tarp dangaus ir žemės. Žmogus nori amžinojo gyvenimo, bet įaikibės laikosi į žemę. Antikinių laikų pažiūrą į šios žemės ir pomirtinį gyvenimą atskleidė Homeras. Achilas, „Iliados“ herojus, sutiktas pomirtiniame gyvenime, sako, kad geriau būti tarpu pasaulyje, negu karaliauti pomirtiniame. Homerui pomirtinis gyvenimas — šešėlių pasaulis. Toliau prelegentas perėjo į lietuvių literatūrą, iškeldamas tuos pavyzdžius, kuriuose žmogus mąsto apie savo gyvenimą ir amžinybę.

Donelaičio „Metų“ gyvenime visur jaučiama Dievo ranka, o žmogaus gyvenimas palyginamas pjaunamai žolelei. Baranausko „Anykščių šilėlio“ ir Maironio „Vasaros naktų“ tyloje bei ramybėje susilieja su begalybe, iškyta transcendentiniai norai: pasiekti Dievą aukščiausiu. Panagrindėjo metafiziniam ilgesy gyvenantį S. Raganos mamatės charakterį. J. Batrušaičio poezijos pasaulį, kuriam labai ryškus dialogas su Dievu. Gražių dialogų su Dievu yra V. Krėvės, V. Mykolaičio-Putino, B. Sruogos ir B. Brazdionio kūryboje.

Antrąją paskaitą „Žvilgsnis į tėvynę ir išeiviją ir arti ir toli“ skaitė dr. Kazys Eringis. Pirmiausia palietė, ko nusto, panaikinus religijos mokymą mokyklose. Niekas neformulavo tiesos, grožio, meilės sąvokų, o skleidė neapykantą. Žmogaus dvasinis pasaulis buvo prisiukšlintas, melas įsiveržė į sielą. Miestai yra didžiausiam surusėjimo pavojui. Mokslo istaigos surusintos, susirašinėjamas rusiškai, buhalterija — rusiškai. Kaimas dar lietuviškas, bet iš jo jaunimas bėga. Blogai su mokeline spauda, nes mokslinei darbai verčiami rašyti rusiškai.

Toliau prelegentas kalbėjo apie išeiviją iš tolo. Likusieji Lietuvoje manė, kad daug pasitraukusiųjų karo metu žuvo. Žmonės nuliūdino pirmieji atvykėliai iš Amerikos, kaip Bimba. Lietuvą pasiekdavo tik komunistinė lietuvių spauda — Laisvė, Vilnis ir keletas laikr. iš P. Amerikos. Iš jų koneveikimo buvo sužinota, kad veikia Vlikas, Balfas, Alta. Liūdna buvo matant, kad ta spauda buvo pajungta griauti šaliai, kurioje gyvena. Sužino, kad apie Amerikos liet. kat. federaciją, vyčius. Daug informacijos gaunama per radiją, kurį kartais truko, kartais ne. Šiek tiek žinojo ten ir apie išeivijos susiskaldymą.

Po to prelegentas pažūrėjo į išeiviją iš arti, pasisakė, kokią išeivijos veiklą dalyvauja, kokios vengia. Apgailestavo, kad mūsų spauda per daug srovinė, piktnasi, kad kai kas iš mūsų laikome save — išeiviją — nudžiūvusią šaką. Mes esam ne nudžiūvusios šakos, o tėvynės atrama, uola.

Po piet trečiąją šios dienos paskaitą ir trečiąją apie „Aušrą“ šioje studijų savaitėje skaitė Juozas Masilionis iš Chicago: „Žvilgsnis į 1883 m. „Aušros“ kovą dėl lietuvių kalbos ir jos kalbą“. Savo paskaitoje prelegentas palietė „Aušroje“ nagrinėjama nuta, kuris pasireiškia gėdijimusi savo kalbos, lietuviškų pavardžių darymu ir pradėjimu savos kalbos nebevertoti namie. Kovodamas prieš nuta, šis laikraštis

iškėlė daug teigiamų pavyzdžių tokių žmonių, kurie nenusta, savo kląbą myli. Yra ir ten rezignuojančių minčių, teigiant, kad galima būti geru lietuviu ir nemokant lietuvių kalbos. Toliau davė daugybę ištraukų, kuriose raginami lietuviai kovoti dėl savo kalbos mokykloje, bažnyčioje ir teisme.

Antroje paskaitos dalyje arčiau pažvelgė į pačios „Aušros“ kalbą, iškeldamas ryškesnius skirtumus ir ieškojimą lietuviškų terminų medicinoje, geografijoje, istorijoje ir kitur.

Tautiniam šokiams užleisus salę, buvo persikelta į medžių pavėsy laisvajai tribūnai. Svetimo tarybos pirm. Jonas Kavalitūnas referavo apie vaju liuanistinė katedrai, Birutė Jasaitienė, PLB švietimo vicepirmininkė referavo PLB seimo rezoliucijas švietimo reikalais ir prašė pasisakyti, ar tos rezoliucijos realios ir įgyvendinamos. Dar kalbėta apie nemokantiems lietuvių k. vadovėlius. Po to trumpus pranešimus padarė mokyklų vedėjai ar tų mokyklų mokytojai, kurie čia dalyvavo. J. Masilionis pasiūlė, J. Kavalitūnas paprašytas rinkti aukš. lit. katedrai iš stud. savaitės dalyvių ir auką įrašyti mokytojų studijų savaitės vardu. Vėliau pranešė, kad surinko daugiau 500 dol., o su pasižadėjimais apie 1000.

Vakare buvo dainos, taut. šokiai ir dr. J. Kavalitūnaitės skaidrės apie Karibų salas ir vaisės.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pnia apdrauda.

Primaame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

WIDE WORLD TRAVEL

9723 S. Western, Chicago, IL 60643
TEL. — 233-1103
Complete Travel Service. Air tickets written immediately. Our Job is to get You the Lowest Fares Possible.

TAISO

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS IR SĄLDYTUVUS
Kreiptis į Hermaną Dečkį
Tel. 585-6624 po 5 val. vak.
Kalbėti lietuviškai

ISIGYKITE DABAR

SVETIMI VĖJAI

Karolė Pažeraite

Romane Svetimi Vėjai autorė vaizdžiai lengvu stiliumi, pavaizduoja atsikuriantis Lietuvos gyvenimą laikinoje sostinėje ir provincijoje. Ramų kūrinį valstybės gyvenimą ūmai sugriaua vakarai įsiveržę į kraštą iš Rytų ir Vakarų.

Romanas turi 200 psl. Viršelės: Ada Korskaite-Sutkuvienė. Spaudė Morkūno spaustuvė. Kaina su persiuntimu \$6.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

KRAŽIAI

Redagavo
PRANAS RAZMINAS

Tai graži monografija, kurioje sukaupta daugelio autorių istorinė medžiaga apie KRAŽIUS.

Laidinys didelio formato, turi daug iliustracijų, 252 psl. Kieti viršeliai. Išleido Kražių kių sambūris, Chicagoje 1983. Spausdino DRAUGO spaustuvė. Kaina su persiuntimu 13.50 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

LIETUVIAI SIBIRE

Knyga — albumas su daugybe mūsų tremtinių ir kalinių atsiminimų, laiškų, su gausiomis nuotraukomis iš Sibiro, išėjo iš spaudos. Paruošė kun. J. Prunakis, iliustravo dail. J. Strungys, apipavidalino dail. P. Aleksas ir dail. V. Lukas. Išleido Amerikos Lietuvių Bičiulė. 216 psl., kaina \$21.80, su persiuntimu.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Iliniois gyv. dar pridėda \$1.40 valstybės mokesčio.

Liaudies menas ir kitkas

"Drauge"

Apsilankykite į "Draugo" administraciją ir pasižiūrėkit. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminėms ar draugams.

Dienraščio "Draugo" administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

"Draugo" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629.

Biznieriams apsimoka skelbtis dienraštyje "Drauge".

MISCELLANEOUS

BENDRAS NAMO REMONTO DARBAS

Medžio & Kanalizacija
Geras darbas — Priinama kaina.
Kreiptis į WALT — 749-2146

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaskuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS

Tel. — RE 7-5168

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

M. A. SIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių išskaitimai, pildomi Pilietybės Prashymai ir kitokie blankai.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus
NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, IL 60632, Tel. 927-5980

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

A. VILIMAS

MOVING
Apraustas perkraustymais

Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Telef. GA 4-8654

REAL ESTATE

GEROS STATYBOS
Naujas "CHALET" STILIAUS rastų namas

160 akrų žemės. Privatus ežeras. Geriausios žvejybos ir medžioklės aplinkė.

Didelis salonas. 3 miegamieji, vienas su kedro medžio rūbėn. 2 židiniai. Pirtis. Porčiai. Silumai taupyti įtaisymai.

Arti LEECH LAKE ir BEMIDGI, MINNESOTA
Puiki vieta atostogoms ar pensionui.

Kreipkitės į savininką
Tel. (312) 434-3150

WELL BUILT

NEW CHALET STYLE LOG HOUSE
160 acres. Private lake. Best fishing and hunting area.

Large living room. 3 bedrooms, one with cedar closet. 2 fireplaces. Sauna. Deck. Energy saving devices.

Near LEECH LAKE and BEMIDGI, MINNESOTA
Excellent vacation or retirement home.

Call owner (312) 434-3150

BOSTONO ŽINIOS

DĖL DARIAUS — GIRENO PAŠTO ŽENKLO

Antanas ir Irena Mickūnai parašė laišką Paštų valdybos viršininkui, kad būtų išleistas pašto ženklas Stepono Dariaus ir Stasio Gireno 50 metų jų skridimo per Atlantą paminėjimui.

Į tą jų laišką atsakė Gordon C. Morison, Assistant Postmaster General Customer Services Departament. Jis rašo, kad pašto viršininkas William F. Bolger prašė jį atsakyti į šį jų laišką. Laiške rašoma, kad jie gauna šimtus laiškų su pasiūlymais kiekvienais metais išleisti kokį nors specialų pašto ženklą. Esą, The Citizens' Stamp Advisory Committee peržiūri tuos visus laiškus ir pateikia pašto viršininkui su savo rekomendacija. Šis komitetas buvo numatęs tokio ženklo išleidimą rekomenduoti, bet dar nerekomendavo. Tad jis, Gordon C. Morison, rekomendavo, kad šis Dariaus-Gireno pašto ženklas išleistas būtų svarstomas ateinančiame komiteto posėdyje.

IŠ AMERIKIEČIŲ SPAUDOS

"The Daily Transcript", rugpjūtio 10 d. "Entertainment" skyriuje įdėjo didžiulę fotografiją Ann Jillian (Nausėdaitės) ir šalia rašo: "Ann Jillian fires husband". Ann Jillian, kuri gerai pasirodžiusi "Mae West" TV filme ir dabar "Mr. Mom", atleidusi savo vyrą iš impresarijus pareigų. Jos vyras Andy Murcia buvęs Chicago policininkas. Jis buvęs jos ne tik impresarijus, bet agentas — publicistas. Atleisusi tik todėl, kad norinti, kad jų vedbinis gyvenimas nesubiretų.

Straipsnyje aprašoma, kaip į ištekius už policininko, bet jos kraujuje viręs aktorės gyvenimas ir jai buvę sunku būti namuose. Jos vyras nenorėjęs, kad ji keliautų vaidinti kur nors toliau, todėl ji vaidinusi lokaliniame gyvenime. Bet vėliau pradėjusi ir toliau vaidinti. Todėl ir atsiradę problemų. O dabar mūsų santykių esą geresni.

Straipsnis ilgokas ir su kitomis smulkmenomis.

O "The Boston Herald American" rugpjūtio 14 d. irgi įdėjo Ann Jillian fotografiją ir parašė straipsnį "Why Ann Jillian is a skin fan". Toliau rašo, kad "Ann Jillian is one of the Hollywood glamour girls". Rašo, kaip puošiasi, ką vaidins ateinančiame sezone, kaip jos plaukai jai padeda ir pan.

"The Pilot" rugpjūtio 19 d. įdėjo straipsnį "Lithuanian Meeting". Jame rašoma, kad kun. Albertas Kontautas, Sv. Petro parapijos klebonas So. Bostone, pirmininkavo Lietuvių R. katalikų kunigų 75-tai konvencijai, vykusiai Philadelphiaje. Kun. Kontautas esąs tos kunigų vienybės pirmininkas. Tai seniausia kunigų organizacijų JAV.

"The Boston Herald" liepos 31 d. rašo apie "Aids" ligą. Prie straipsnio fotografiją John Narkūnas (tai turėtų būti lietuvis). Jis esąs "Public Health adviser" ir sakąs, kad šią ligą galima gydyti tik jei gydoma nepavėluotai.

RENGINIAI

Tautos šventės minėjimas rugsėjo 11 d. 10:15 val. ryte. Sv. Mišios Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje, o 3 val. minėjimas So. Bostono Lietuvių piliečių d-jos salėje.

Kultūrinis Subatvakaris spalio 1d. Tautinės S-gos namuose So. Bostone.

"Laisvės varpo" rugsens renginys spalio 2 d. So. Bostono Lietuvių piliečių d-jos salėje.

Elenos Juciūtės naujos knygos "Igarkos Naujamiestis" sutiktuvas spalio 16 d. Tautinės S-gos namuose So. Bostone.

Sv. Petro parapijos bazaras lapkričio 13 d. So. Bostono Lietuvių piliečių d-jos salėje.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas lapkričio 20 d. So. Bostono Lietuvių piliečių d-jos salėje.

Jono Vanagaičio šaulių kuopos 25 metų sukakties minėjimas So. Bostono Lietuvių piliečių d-jos salėje.

Dail. V. Igno kūrinių paroda spalio 15 ir 16 d. So. Bostono Lietuvių piliečių draugijos IV. to aukšto salėje. Rengia Lietuvos Skautybės fondas.

SMELTEROP QUALITY MUSICAL INSTRUMENT REPAIR

6920 W. Roosevelt, Oak Park, Illinois
Tel. 448-1075
Woodwind-Brass-Strings
Repaired and reconditioned
Reconditioned instruments Available

Carpenter does own work, 26 yrs. exp.

in all kinds of home repairing & remodeling. Also all aluminum work, cover windows, soffit, fascia. Also Tuckpointing. Reasonable. Free Est. Call Evenings — 471-2864
10% discount offered to my Lithuanian Friends who respond to this ad.

STRICK TRAILER CORPORATION

5340 W. 73rd St., Chicago, IL 60639
Tel. — 496-7304

Buy or Lease New or Used Equipment

VACCARO'S UNISEX HAIR STYLING

5902 S. Kedzie Ave.
476-9836 778-4791

Vaccaro's Too
6750 S. Pulaski Rd. 581-4402

Complete Line of Upholstery

All Work Guaranteed
Custom Made Couches & Draperies
New Lamps
Acme Mfg. & Upholstery
Tel. — 873-0900

VISU RŪSIŲ TINKAVIMAS

IR TINKO LOPYMAS. Žemos Kainos
Nemokamai apskaičiavimas.
10% nuolaida lietuviams Klientams.

Skambinti 445-3309

GERAI ATLIKAMAS DARBAS

Stogai & Sienos. Virtuvės & Vonios. Keramikos plytelės, ir kitkas. Darbas garantuotas. Turime daug patenkintų Klientų.

M & S CONSTRUCTION

Tel. 425-2526 — 599-0744

A-HOLIDAY & SONS

SEWER AND DRAINAGE
But no extra charge for Sundays or holidays. Catch basins, grease trap cleaned. Overhead sewer and flood control specialists. Sump pumps installed, tree roots removed, any sewer or drain line rodded.

5225 S. MEADE — Tel. 924-3379
Senior Citizens discount 24 hr. service
S. L. 2775 Licensed, Bonded, Ins.

II BROTHERS MUSIC

7005 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
TEL. — 581-5053

Lessons on any instrument
Lighting and Sound Rentals
Repair Service

FORD CITY SHOE REPAIR

LOWER LEVEL
Ortopediniai darbai. Taisome ir rankinuosius, taisome ziperus. Daug patenkintų lietuvių klientų.

Tel. — 284-9164

PATRONIZE THESE ADVERTISERS

CLUB EL BIANCO

2747 W. 63rd, 471-9700
Weddings & Showers
Up to 60 People
Banquet Menu \$7.95

ADAMS EXTERIORS

Aluminių apkalimo senas. Dedam stogus. Dedam rinas ir žieminius langus ir duris. Nemokamai apskaičiuojame. Esame apsidraudę.

Tel. — 779-7421

For the Ultimate Banquet With That Country Club Atmosphere

PALOS COUNTRY CLUB
131st & Southwest Highway
Palos Park, Illinois

Banquets for 100 to 500 People
For Information Call 448-6550

IAMA STATIONERS, 6305 S. Kedzie,

Chicago, Ill. — Tel. 776-9102

Everything for the office. Office supplies. Drafting & school supplies. Foreign greeting cards.

GRAND MANOR Banquet Hall & Lounge, 5436 Archer Avenue

Reasonable wedding & banquet packages. Large bar & dance areas. "Parties up to 600 guests"

Tel. — 767-2300

SLZ DELICATESSENS

6743 W. Archer — 229-1138
3116 W. 43rd — 523-9533

Quality Polish Sausage
Choice Luncheon Meat

Food Specialties

THE JOLLY CLUB

6501 W. IRVING PARK
Chicago, IL 60634 — Tel. 736-7606

4 Elegant Banquet Halls
Dinner Dances — Bowling Banquets
Weddings, Showers, Anniversaries.
Reasonably Priced Packages

Kenn's Family Bowling Pro Shop

3205 W. 59th, Chicago, IL 434-1800

Columbia, AMF, Brunswick, Ebonite
Shoes, Bags and Accessories.

Open Mon., Wed., & Fri. 11 a.m. to 6 p.m. Tues & Thurs. 12 to 9 p.m. Sat 11 a.m. to 5 p.m.

VENICE BANQUETS

5636 W. Fullerton, Chicago, IL 60639
TEL. — 237-9007

Banquets for all Occasions
Facilities for up to 700 People
Wedding & Anniversary Specialists

DEADBOLT HOME LOCKS — Installed, repaired & rekeyed. Reasonable rates. Call Tom the Lock Doc, tel. 586-7528 or 445-2249. Discounts to Lithuanian friends mentioning this ad.

VI PLB SEIMO NUTARIMAI IR PASISAKYMAI

(Tęsinys)

7. Karo metų nusikaltimų dokumentacija ir atsakomybė už juos

Seimas prašo PLB valdybą ir kitas organizacijas bei įstaigas organizuoti dokumentinės medžiagos rinkimą, objektyvių mokslinių studijų organizavimą bei skelbimą apie Lietuvoje Antrojo pasaulinio karo metų ir vėliau, Stalino teroro laikais, sovietų, nacių ir lenkų vykdytas masines žudynes, išvežimus ir kitus plataus masto nusikaltimus. Svarbu išsiaiškinti tytus nusikaltimų bendrininkų lietuvių ir Lietuvos tautinių mažumų dalyvavimą ir surinkti duomenis apie tuos kilnius asmenis, kurie nusikaltimams priešinosi, jiems trukdė ir gelbėjo jų aukas.

Seimas atmeta lietuvių ir bet kurios kitos tautos kolektyvinę atsakomybę už nusikaltimus — už juos yra atsakingi juos įvykdę asmenys, vis tiek kuriai tautai jie priklausytų.

8. Vilniaus arkivyskupija ir pamaldos Seinų katedroj

Seimas ragina atskirų kraštų Lietuvos Bendruomenes kreiptis į Šventąjį Sostą ir reikalauti, kad Vilniaus arkivyskupija būtų prijungta prie Lietuvos bažnytinės provincijos ir kad Seinų lietuviams būtų užtikrintos tos pačios teisės melstis savo kalba ir naudotis Seinų katedra-bazilika, kaip ir lenkams.

9. Bendravimas su kaimyninių tautų išeivijomis

Mūsų išeivijai svarbu bendradarbiauti su latvių, estų ir ukrainiečių išeivijomis ir siekti didesnį poveikumą mūsų pastangoms padėti mūsų tautoms išsivaduoti. Būtina pažinti kitas mūsų kaimynines tautas — lenkus, rusus, gudus ir vokiečius. Tikslinga bendradarbiauti su mumis draugiškoms jų grupėms, bet ryžtingai pasipriešinti toms, kurios siekia pažeisti gyvybines lietuvių tautos teises ar taikosi užgrobti Lietuvos žemes.

10. Dėl branduolinių ginklų Šiaurės Europos zonoje

Seimo nuomone, mums tikslinga remti Baltijos kraštų pogrindžio reikalavimą, kad branduoliniai ginklai būtų pašalinti iš Baltijos kraštų ir Karaliaučiaus srities.

11. Klaidų apie Lietuvą atitaisymas

Seimas siūlo PLB valdybai ir kraštų Bendruomenių valdyboms organizuoti sistematišką klaidų ir klaidingos informacijos apie Lietuvą atitaisymą įvairiuose leidiniuose — enciklopedijose, metraščiuose, atlasuose, vadovėliuose, periodinėje spaudoje.

12. Europos Parlamentas

PLB valdyba koordinuoja kraštų valdybų politinę akciją, siekiančią išskirti bei apginti Europos Parlamento rezoliucija Jungtinių Tautų Nukolonizavimo komitete ir ragina jas šį užmojų vykdyti kartu su BATUN organizacija.

B. KULTŪRINĖJE SRITYJE

Visoms LB kraštų valdyboms —

a) organizuoti lietuviškos spaudos ir knygų platinimo tinklą;
b) remti mokslininkus, dirbančius lietuvinistinių studijų srityje;
c) kooperuoti su PLB valdyba, organizuojant kultūrinę talką kitų kraštų; Lietuvių Bendruomenėms ir tam tikslui sudaryti savo krašto lietuvių, kultūrininkų ir mokslininkų sąrašą, kurio galėtų naudotis visų kraštų LB valdybos.
d) rūpintis informacijos apie lietuvių kultūros sklaidimą savo krašto visuomenėje.

PLB valdybai —

1. Dėl spaudos komiteto

Sudaryti Lietuviškos spaudos komitetą, kuris:

a) per kraštų valdybas organizuotų efektyvią spaudos, knygų ir audivizualinių priemonių platinimo tinklą;
b) su laikraščių leidėjais, knygų leidyklomis bei Lietuvių Fondu tirdamasis, ieškotų galimybių uždyk ar stambiom nuolaidom pa-

rūpinti pagrindinius kultūros žurnalus, laikraščius ir knygas lietuviams, gyvenantiems „brangaus dolerio“ kraštuose, pvz., Argentinoje, Brazilijoje, Urugvajui;

c) per „Pasaulio lietuvių“ ar vietinę spaudą informuoti apie naujas pasirodancias svarbiausias knygas ir jų įsigijimo galimybes;
d) organizuoti medžiaginę ir intelektualinę paramą mažesnių Bendruomenių spaudai;
e) stiprinti sklaidimą laisvojo pasaulio lietuvių spaudos bei knygų okupuotoje Lietuvoje.

2. Dėl mokslinio darbo organizavimo

Užmegzti tampusius ryšius su pagrindinėm lietuvių mokslo organizacijom, pvz., Lietuviškos institutu, Liet. katalikų mokslo akademija, siekiant;

a) į bendrą darbą įtraukti visus laisvojo pasaulio lietuvių intelektualines pajėgas;
b) skatinti įvairių kraštų lietuvių mokslininkų betarpi bendradarbiavimą ir sudaryti jiems sąlygas dalyvauti didesnėse konferencijose, pvz., Mokslo-kūrybos simpoziumuose. Lit. instituto suvažiavimuose;

c) gvildinti lietuvių liaudies kultūros, tautinių drabužių, šokių, tautodailės bei dainų savitumo klausimus;

d) su Šiaurės Amerikoje bei kitur veikiančiais lietuvių archyvais bei kitom panašiom įstaigom bendradarbiaujant, rūpintis lietuvių archyvinės medžiagos planingų telkimu ir dokumentacija visų kraštų Bendruomenėse.

3. Dėl kultūrinės paramos Pietų Amerikos lietuviams

Tęsti kultūrinę paramą Pietų Amerikos Lietuvių Bendruomenėms:

a) siūsti muzikinius vienetus, solistus ir rašytojus koncertuoti į Pietų Amerikos lietuvių kolonijas;
b) padėti Pietų Amerikos Lietuvių Bendruomenėms gilinti ir gyvinti vietinę kultūrinę veiklą, pasiūlant lietuvių kalbos mokytojų, tautinių šokių vadovų, chorvedžių ir jaunimo darbuotojų

kelių mėnesių darbui tarp vietinių lietuvių;
c) organizuoti Pietų Amerikos lietuvių saviveiklos kolektyvų bei atskirų menininkų išvykas į JAV ir Kanadą;

d) sudaryti sąlygas geriausiems Pietų Amerikos dailininkams suruošti savo parodas JAV ir Kanadoje;

e) kviesti Pietų Amerikos lietuvių kiekviename krašte įsteigti kultūros komisiją, kuri rūpintųsi kultūriniais reikalais ir palaikytų ryšius su kitų kraštų komisijoms;
f) išrinkti vieno krašto kultūros komisiją, kuri koordinuotų visų Pietų Amerikos kraštų lietuvių kultūrinę veiklą bei paramą ir taip palengvintų kultūrinių ryšių palaikymą;

g) paskirti asmenį kultūros ir švietimo reikalams, kuris palaikytų ryšį su Pietų Amerika.

4. Dėl išeivijos kultūrinių ryšių aplamai

Pagyvinti kultūrinius ryšius tarp Europos, Australijos ir Šiaurės Amerikos lietuvių, kur reikia organizuoti kultūrinę paramą ir puoselėti tarpusavio bendradarbiavimą.

5. Dėl atstovavimo PEN

Tęsti paramą lietuvių rašytojams, atstovaujantiems lietuvių tarptautinės rašytojų organizacijos PEN konferencijose.

C. ŠVIETIMO IR TAUTINIO AUKLĖJIMO SRITYJE

1. Dėl švietimo Gairių

Seimas siūlo „Švietimo gaires“ įjungti į „Pasaulio lietuvių“, kad jų informacija pasiektų kuo didesnę skaitytojų skaičių.

2. Dėl mokyimo priemonių

Seimas kviečia laikytis principo, kad mokomosios priemonės būtų leidžiamos kaip galima didesniais kiekiais, kiek galima nebrangiu pagaminimo būdu ir būtų įvairios.

3. Dėl neakivaizdinio dėstymo

Seimas ragina plėsti ir visoker-

riopai remti liuanistikos dėstymą neakivaizdiniu būdu, kad lietuviškas švietimas būtų patogiai prieinamas tiems, kurie negali lankyti šeštadieninės mokyklos.

(Bus daugiau)

Nesiteirauk, ką tau duos ateitis, imk šios dienos dovaną.

Horatius

Aklas akį netoli tenevus.

Lietuviai

P A D Ė K A

Š. m. rugpjūčio 5 d. Floridoje mirė mano mylimas vyras

A. + A. STASYS PAŽĖRA.

Nuoširdžiai dėkoju visiems jį lankiusiems ligoninėje praskraidint jo paskutines dienas.

Dėkui dalyvavusiems laidotuvių šv. Mišiose ir palydėjusiems į kapus.

Ypatinga padėka p. Staškūnams paruošusiems savo namuose gedulingus pietus.

Dėkui už aukas Liet. Fondui a. a. velionies jamžini-mui. Dėkui aukojusiems šv. Mišioms, pareiškusiems man užuojautą spaudoje, laiškais ir žodžiu.

Padėka visiems, kurie stengėsi man palengvinti su a. a. Stasiu atsiskyrimą.

Žmona APOLONIJA

Juno Isles, Fla. 33408

Netikėtai su šiuo pasauliu atsiskyrus Juno Beach Lietuviškų Pamaldų Komiteto kasininkui

A. + A. STASIUI SLABOKUI,

nuoširdžiai užjaučia žmoną LINĄ SLABOKIENĘ, svainį JONĄ DUNDURĄ ir GIMNES.

JUNO BEACH LIETUVISKU
PAMALDŲ KOMITETAS

Florida

Lietuvos kariuomenės savanorių-kūrėjų

A. + A.

ALEKSUI KABLIAUSKUI mirus,

jo žmonai JUZEI, dukroms VANDAI, SOFIJAI, ONU-TEI ir sūnui HENRIKUI su ŠEIMOMIS reiškiami nuoširdžiai užuojautą.

Grazina ir Vytautas Senkeviciai
Adelė ir Antanas Verbickai

A. + A.

ALEKSUI KABLIAUSKUI mirus,

nuoširdžiai užjaučiame mielas Lietuvos Dukterų nares — velionio našlę JUZĘ KABLIAUSKIENĘ ir dukterį VANDĄ BRAZDŽIONIENĘ, ir liūdime su visais velionio ARTIMAISIAIS.

Lietuvos Dukterų Draugijos
Centro Valdyba

A. + A.

APOLONIJAI JAROŠIENEI

mirus,

dukra Kristiną nuoširdžiai užjaučiame.

A. ir B. GRYBAUSKAI

KASA LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

Susijungusi su Lietuvių Fondo
Federalinio Kredito Kooperatyvu
AKTYVAI 16,000,000 dolerių

KASOS VALANDOS:

MARQUETTE PARKE
2422 W. Marquette Rd.
Chicago, IL 60629
Tel. 737-2110

CICERO
1445 So. 50th Ave.
Cicero, IL 60650
Tel. 656-2201

Pirm. 2:00—6:00
Treč. 2:00—6:00
Šešt. 10:00—12:00

Antr. 3:00—6:00
Ketv. 3:00—6:00
Šešt. 10:00—12:00

Moka už Einamąją sąskaitą 9%. Paskolos nuo 12.5%.
Turime įvairius sertifikatus (procentai keičiasi kas savaitę).

Visos sąskaitos apdraustos iki \$100,000.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206

ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY
SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Atidara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

DRAUGAS, trečiadienis, 1983 m. rugsėjo mėn. 7 d.

Staigiai mirus Juno Beach BALF'o skyriaus kasininkui

A. + A. STASIUI SLABOKUI,

giliai užuojautą reiškia žmonai LINAI SLABOKIENEI, svainiui JONUI DUNDURUI ir GIMINEMS.

Juno Beach BALF'o skyriaus valdyba

P A D Ė K A

Šių metų liepos mėn. 25 d. po ilgos ir sunkios ligos mirė mūsų brangus ir mylimas vyras, tėvas ir senelis

A. + A. JONAS BRAZAUSKAS

Dėkojame visiems atsilankiusiems atsisveikinti su velioniu koplyčioje, už dalyvavimą pamaldose ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Ypatinga mūsų padėka p. V. V. Kuzmickams, kurie šioj sunkioj mūsų gyvenimo valandoje tiek daug mums padėjo.

Dėkojame visiems už gausias gėles, aukas šv. Mišioms, Lietuvių Fondui, Tautos Fondui ir pareiškusiems užuojautą asmeniškai, raštu ir spaudoje.

Dėkojame gerb. klebonui kun. G. Vilčianskui už atkalbėtas maldas koplyčioje, atlaikytas šv. Mišias bei pasakytą gražų pamokslą ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Mūsų padėka muzikui J. Beinoriui ir šv. Juozapo parapijos chorui už puikų giedojimą laike šv. Mišių ir koplyčioje, draugams, kurie nešė jo karstą, radijo valandėlės vedėjui p. Antanui Paliuliui už tokį jautrų a. a. Jono paminėjimą radijo bangomis.

Taip pat didelis dėkui Stokes Funeral Home direktoriui p. John Stokes už nuoširdų ir puikų patarnavimą.

Liūdinti žmona Albina ir duktė Jonė su šeima.

EUDEIKIS

Laidotuvių direktoriai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS
LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

BIELIONAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktoriai

1446 South 50 Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

× Kazys Bradūnas su dukra Elena važinėja po Europą ir iš šveicarijos prisuntė mums sveikinimą, kuriame rašo: "Draugas" mūsų nepasiekia. Bet kartais gera pagyventi, nieko nežinant, kas darosi pasauly, vien tik džiaugiantis paties Dievulio kūryba".

× Sol. Algis Grigas, Chicago, Ill., yra išvykęs prekybos ir muzikos reikalais į Europą ir grįš į namus rugsėjo 12 d.

× Karolis Milkovaitis, Chicago, Ill., visuomenininkas, "Draugo" renginių komisijos narys, mūsų rėmėjas, suorganizavo pilną dešimties šaulių stalą "Draugo" metinį banketą spalio 8 d. Jaunimo centre. K. Milkovaitis yra šaulių centro valdybos pirmininkas. Be visuomeninės veiklos jis reikišias ir poezijoje. 1983 m. pavasarį pasirodė Karolio Milkovaitio poezijos leidinėlis "Ledinės kregždės", kurį galima gauti ir "Drauge".

× Marija Rudienė, Balso pirmininkė, grįžo iš Putnamo, kur peržiūrėjo Balso archyvą, dalyvavo Moterų katalikių sąjungos seime ir pasakė pagrindinę kalbą. Taip pat nvyko į Lietuvos Vydūčių seimą ir pasveikino Balso vadū.

× Juozas B. Laučka, Ateitininkų federacijos vadas, kaip jau žinome, sendraugis stovykloje, Kennebunkporte, Me., buvo ištiktas širdies priepuolio. Pirmąją pagalbą suteikė stovykloje dr. Giedraitienė. Po to buvo nuvežtas į Riddeford, Me., ligoninę, kur atsigavo, o rugsėjo 1 d. sugrįžo į namus, kur žmonos prižiūrimas sveiksta, ir, sako, gerai jaučiasi.

× Beverly Shores šv. Onos bažnyčioje šį sekmadienį, rugsėjo 11 d. 12 val. p. p. kun. Juozas Vaišnys atnašaus šv. Mišias Tautos dienos proga. Tą dieną bus klubo nario Petro Baubiū mirties metinė. Lietuvių klubo narių susirinkimas įvyks 4 val. p. p. Stankūnų Pines restorane.

× Mokyt. Elvyros Narutienės paruoštos lituanistikos mokykloms, trečiajam skyriui knygos "Lietuvių kalbos pratimai" išleista ketvirtąją laidą. Knygą naudoja ir tėvai, kurių vaikai negali lankyti mokyklos.

× Pedagoginio lituanistikos instituto mokslo metai prasideda šį seštadienį, rugsėjo 10 d. 9 val. ryto instituto patalpose Jaunimo centre. Tą dieną bus studentų registracija, supažindinimas su instituto programa, studentų krikštynos ir vaišės. Laukiame visų grįžtančių ir naujai įstojančių studentų. Įstojimui į institutą nėra viršutinės amžiaus ribos.

× Aurelijus Prapuolenis ir Edvardas Valaitis "Painters and Graphic Artist" kategorijoje dalyvavo parodoje rugsėjo 3 ir 4 dienomis Oakbrook Center Mall, Cermak Rd. ir 83 kelias, netoli Chicago.

× Dariaus ir Girėno lituanistikos mokykla mokslą pradeda rugsėjo 10 d. Registracija prasideda 9 val. Mokinių pamokos tęsis nuo 9 iki 12 val.

× Solistės Ginos Čapkauskienės naujos lengvų bei lyrynių dainų plokštelės sutiktuvės bus rugsėjo 9 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje. Tai bus pirmoji šio sezono vakaronė su vaišėmis. Solistė asmeniškai įteiks plokšteles visiems mecenatams ir prenumeratoriams. Aukos prie įėjimo nebus renkamos. (pr.).

CHICAGOS ŽINIOS

ISSAUGOTI 1,350 DARBŲ

Po ilgos kovos meras H. Washingtonas ir miesto taryba susitarė dėl pagrindinio miesto biudžeto punkto. Taryba sutiko pakelti nuosavybės mokesčius 11.9 milijonais dolerių, iš kurių bus mokamos algos 1,350 tarnautojų, kuriuos meras buvo grąšinęs atleisti. Dauguma tų tarnautojų — policininkai ir ugniagesiai. Konfliktas buvo iškildes dėl to, kad taryba nenorėjo kelti mokesčių, o Washingtonas tvirtino, kad miestas negalėsiantis išmokėti algų. Nepaisant pasiektos kompromiso, vis tiek apie 700 tarnautojų praras tarnybą, nes miesto taryba mokesčių nepakėlė tiek, kiek meras prašė.

GINČAS DĖL IŠLAIDŲ PATEISINIMO

Buv. merė Jane Byrne kaltinama neteisėtai naudojusi miesto iždą specialaus fondo lėšas asmeniškoms išlaidoms padengti, dažnai net nepažymint koikioms. Merė teisinosi, kad ji nedarė nieko, ko nebuvo darę ankstesnieji Chicago merai. Šis reikalas iškilo po to, kai Illinois aukščiausias teismas privertė ją atskleisti to fondo dokumentus, kurie ešą vieši, nes fondą sudaro mokesčių mokesčių pinigai. Ginčijamoji suma sukasi apie 180,000 dol.

"SUKCIAUJA VISI"

CHA žinybos pirmininkas Renault Robinson tvirtina, kad neturtingiesiems skirtųjų butų kolonijų valdyba kasmet praranda tarp 10 ir 15 milijonų dolerių dėl sukčiavimo ir vagysčių. Valdyba nemokamai pristato į butus naujus baldus, kurie gyven-tojų tuoj pat už gerus pinigus perparduodami kitiems. O tada "vargšiejai" vėl prašo baldų, sakydami, kad jiems nieko nebuvo pristatyta. O kontrolės jokios nėra. Naujai paskirtasis pirm-ninkas apankęs departamentų įstaigas vakaro metu ir radęs "atvirus seifus su ant stalų besimėtančiais čekiais ir pinigais". Sukčiūja visi, ne tik liftų (kel-tuvų) taisytojai. Pvz., pagal Robinsoną kasmet nusukama šimtai galionų dažų. Pirminin-kas žada imtis priemonių šiam brangiam atsieinančiam skanda-liui pagaliau sutvarkyti. (Kon-servatyviau nusiteikę stebėtojai jau seniai pažymėdavo, jog be-turčiams skiriamos viešosios iš-laidos dažnai nueina ne tiems, kuriems jų labiausiai reikia).

"FOR SALE" AFISOS

Illinois apeliacinis teismas nusprendė, jog Chicago miestas neturi teisės namų savininkams ir pardavėjams uždrausti ant parduodamų namų sklypų iškelti "For Sale" plakatus. Toks draudimas esąs konstitucijai priešingas žodžio laisvės varžy-mas. Kai kurios visuomeninės grupės, įskaitant "Southwest Parish and Neighborhood Federa-tion", argumentavo, jog ne-kilnojamojo turto pardavėjai tokius plakatus naudodavę bal-tųjų gyventojų panikai sukelti. Teismas šį argumentą atmetė.

Redaguoja J. Placis. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Sokėjai. Piešė Darius.

ZYGIS DVIRAČIU DAINAVOJE

Šią vasarą nutariau praleisti Dainavoje. Ten buvau 7 savaites: dvi — stovyklavau, vieną — vadovavau, dvi — dirbau virtuvėje, o kitas dvi — išėjau. Per tą laiką daug padariau. Norėjau daug laiko praleisti gamtoje, daugiau veikti, negu miegoti, todėl atsivežiau savo dvira-tį. Pirmą dieną nutariau pasiekti Manchesterį. Keturių ir pusės mylių kelionė į vieną pusę. 8 val. vakare saulė dar karšta, bet ne taip, kaip vidurdienį. Iš-gėriau dvi stiklines vandens.

Nuo Baltųjų namų iki Nogles kelio viena mylia. Čia buvo skir-tingesnė gamta nuo mano gyven-namosios vietos gamtos. Nuo-taika gera, šypsodamas važia-vau. Saulės šviesoje visos spal-vos atrodė ryškesnės. Mano juodas šešėlis ant pilko kelio greitai traukėsi. Buvau visi-simėtančiais čekiais ir pinigais". Sukčiūja visi, ne tik liftų (kel-tuvų) taisytojai. Pvz., pagal Robinsoną kasmet nusukama šimtai galionų dažų. Pirminin-kas žada imtis priemonių šiam brangiam atsieinančiam skanda-liui pagaliau sutvarkyti. (Kon-servatyviau nusiteikę stebėtojai jau seniai pažymėdavo, jog be-turčiams skiriamos viešosios iš-laidos dažnai nueina ne tiems, kuriems jų labiausiai reikia).

Staiga, beveik nukritau nuo dviračio. Atsirado du ilgadantiai šunys, kurie į mane žiūrėjo ir lojo. Pradėjo mane sekti, grei-čiau myniau pedalius. Gera, kad aš jiems nusibodau ir ga-lėjau nusiraminti.

Smagu buvo greitai važiuoti nuo kalnų žemyn ir vėl smar-kiau važiuoti, kad pasiekčiau antro kalno viršūnę. Priartėjau prie miestelio. Užsukau į senas kapines. Man patinka žmonių istorijos, todėl sustojau prie ke-lto paminklų, kad pasakytčiau. Viduryje kapinių pamatiau Ci-vilinio karo uniformuoto karei-vo paminklą. Tos kapinės jau čia buvo prieš 1860 metus. La-bai įdomu. Saulė ėmė leistis, ne-buvo daug laiko praleisti kapi-nėse. Važiavau toliau Manches-terio link. Pasiekiau restoraną. Čia apsisukau, kad grįžčiau at-gal. Dar sustojau parke. Buvo daug žmonių ir mašinų. Pasiro-do, buvo beisbolo rungtynės. Be-vaikščiudama pamatiau raudoną sunkvežimį su dviem ožkom už pakalyje. Pradėjau jas glostyti. Priėjo vyras, ožkų savininkas, sakė, kad jos yra sergančios, tik ką grįžo iš gydytojo. Parke praleidau 40 minučių laiko. Lai-kas keliauti atgal. Greičiau my-niaus pedalius, nes dangus buvo jau lelijavas. Važiavau be nuo-kių, net tie šunys nepasirodė. Priartėjau prie vartų. Pamatiau smėlio spalvos šunį viduryje ke-lio. Arčiau priėjus pažinau, kad tai buvo jauna stinė, kuri valgė vabalus ir skruzes. Ma-ne pamatius, pakėlė uodegę ir

nubėgo sau. Pirmą sykį mačiau gyvą, laisvą stinę. Grįžau į Baltąjį namą. Niekada nepa-miršiu šio žygio dviračiu į Man-chesterio miestelį.

Gailė Černianskaitė,

Detroito "Ziburio" aukšt. lit. m-las mokinė. ("Ziburio spinduliai").

MOKYKLA

Anksti rytą sunku keltis, bet į mokyklą reikia eiti: "Paskubėk, vaikel!" — mama sako.

Greitai reikia pasiruošti, kad nepavėluotum. Nuvažiavus ran-du visus draugus. Skambutis suskamba, reikia eiti į klases. Taip nuobodu. Akys pradeda merktis. Skambutis vėl pabu-dina. Mokiniai iš klases bėga. Pertrauka trumpa. Vėl reikia mokyti. Taip noriu važiuoti namo, pažaisi su draugais.

— Ei, Rimai, ar jau laikas? — Dar ne, tik pusė pirmos — atsako jis. Noriu valgyti. Lai-kas taip palengva slenka.

— Vytai, atsisotok, — pasakė mokytojas.

Ir ko jis dabar nori? Palen-gva atsisotuju.

— Kuriais metais buvo Saulės mūšis?

Neatsimenu, per trumpai mo-kiaus.

— Pagalvok, Vytuk, kuriais metais?

Skambutis išgelbėjo. Greitai, greitai iš mokyklos, kad greičiau parvažiuočiau namo.

Vilija Lukoševičiūtė, Montrealo lit. m-las mokinė. Kanada. ("Liepsna").

SMALSOS BERNIUKAI

Vieną naktį du berniukai pri-važiavo labai seną namą. Tomas sakė: "Sustokim, aš noriu ap-žiūrėti namą". Albertas sustab-dė mašiną, jie išlipo. Kai jie priėjo prie tvoros, išgirdo šiuos žodžius: "Ateikit į vidų, aš noriu draugų". Tomas atidarė tvoros vartus ir įėjo. Albertas sakė, kad jo palauks mašinoje. Tomas įėjęs sušuko: "Ar čia yra kas nors?". Niekas neatsiliepė. Jis vėl pakartojo klausimą. Ir vėl niekas neatsakė. Tomas bijojo eiti toliau. Tada išgirdo balsą: "Tomai ateik į garažą!" Tomas įėjo ir pamatė moterį ilgais plau-kais ir didelėm akim. Ji jam sakė: "Aš esu ragana, aš noriu tave suvalgyti". Tomas verkda-mas išbėgo iš garažo. Alber-tas mašinoje buvo užmiges. Staiga jis išgirdo, kad Tomas šaukia ir verkia. Tomas įsoko į mašiną ir jie nuvažiavo namo. Jie niekad ten nebevažiavo at-gal.

Kristina Milianskaitė,

Lemonto Maironio lit. m-las mokinė. ("Gintaro šalis").

Fėrnynes ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

"AUŠROS" METAI

"Aušra" yra pirmas tautinės minties laikraštis. "Aušra" pa-sirodė 1883 m. Ją išleido dr. Jo-nas Basanavičius. Šiais metais sueina 100 metų nuo "Aušros" pasirodymo. Laikraštis buvo spausdinamas Tilžėje, Prūsiose. "Aušroje" buvo rašoma apie garsiąją Lietuvos praeitį. Buvo raginama mylėti lietuvių kalbą bei siekti tautinės vienybės. "Aušra" skatino pažinti Lietu-vą. Mūsų laikai turi daug ben-dro su "Aušros" laikais. Lie-tuva yra vėl rusų pavergta. Žmonės turi daug kentėti. Ame-rikoje esame laisvi, todėl turi-me kovoti už Lietuvos laisvę ir kovoti su nutautėjimu. "Auš-ros" mintys tinka ir mums.

Audrius Bankaitis,

Clevelando šv. Kazimiero lit. m-las mokinys. ("Aušros spinduliai").

KODĖL PASIRODĖ "AUŠRA"

1883 m. Jonas Basanavičius ir kiti pastebėjo, kad Lietuvoje plito lenkų kalba, o lietuvių kal-ba nyko. Daugelis Lietuvos gy-ventojų tuo laiku tikėjo, kad len-kų kalba buvo gražesnė ir gar-bingesnė. Tik kaimiečiai driso viešai kalbėti lietuviškai ir tai tik todėl, kad nemokėjo lenkų kalbos. Ponui kalbėti lietuviš-kai buvo didelė gėda. Tai reiškė, kad jis yra žemesnės klasės ar nemokytas žmogus. Basanavi-čius tai matė ir pasipiktino. Jam atrodė, kad lietuvių kalba yra tokia graži, gal net gražesnė ir garbingesnė už lenkų. Išleisda-mas "Aušra", Basanavičius ska-tino visus lietuvius skaityti, ra-šyti, kalbėti lietuviškai, kad ne-išnyktų ta gražioji protėvių kal-ba. Basanavičius rašė: "Lietuva pamažėliui nyksta, nes nyksta jos kalba". Basanavičius savo laikraščiu norėjo uždegti lietu-vių širdyse lietuviškumo liepsną. Tas padaryti jam pasisekė. Jis savo laikraštyje vis skatino lietuvius naudotis lietuviška kal-ba ir platinti savo lietuvišką žodyną.

"Aušra" buvo švietimo laik-raštis. Jos pagrindinis tikslas buvo gelbėti lietuvių nykstančią kalbą. Gailė Radvenytė, Los Angeles lit. m-las mokinė. ("Jaunoji vizija").

MOTOCIKLAI

Yra galima pirkti daug skir-tingų rūšių motociklų. Vieni yra tokie, kuriais važiuojama per pievas, parkus, miškus, akme-nėtu ir smėlėtu taku. Jie taip pagaminti, kad jais galima važi-nėti grubliais keliukais. Angliš-ka jie vadinami "dirt bikes". Jų būna didelių ir mažų, nuo 75 cc cil. iki 500 cc cil.

Antra rūšių motociklų tinka gatvėms ir greitkeliams. Jie turi 4 cilindrus ir "turbo char-ge". Jie gali pasiekti 150 my-lių greitį. Aš turiu "Ya maha 280" mažą, bet greitą moto-ciklą. Jei planuoji pirkti vienos ar antros rūšies motociklą, būk pasiruošęs praleisti daug laiko.

Je planuoji pirkti vienos ar antros rūšies motociklą, būk pasiruošęs praleisti daug laiko.

Je planuoji pirkti vienos ar antros rūšies motociklą, būk pasiruošęs praleisti daug laiko.

Je planuoji pirkti vienos ar antros rūšies motociklą, būk pasiruošęs praleisti daug laiko.

Je planuoji pirkti vienos ar antros rūšies motociklą, būk pasiruošęs praleisti daug laiko.

Je planuoji pirkti vienos ar antros rūšies motociklą, būk pasiruošęs praleisti daug laiko.

Je planuoji pirkti vienos ar antros rūšies motociklą, būk pasiruošęs praleisti daug laiko.

Je planuoji pirkti vienos ar antros rūšies motociklą, būk pasiruošęs praleisti daug laiko.

ji prižiūrėti. Nauji motociklai gali kainuoti nuo 300 iki 2000 dolerių, vartoti pigesni.

Algis Naujokas,

Rochesterio Mindaugo Tamo-nio lit. m-las mokinys. ("Plunksna").

METALINIAI PAUKŠČIAI

Dainuoja debesuos margi metalo paukščiai. Kai širdys jų ugnies vulkanais plaka, Gyva tik jų dvasia — žmogus, kurį vilioja aukščiai ir paslaptys pažint žvaigždžių ir saulės taką.

Ir klausos jų dainos dangaus mėlynių aukščiai, ir žemės vandenys, miškai ir uolos.

Bet jie dažnai, kaip tie mažytiai tėvo sodo paukščiai, mirties agonijoje ant žemės veido puola.

Laimutis Švalkus

PRIESKONIAI

Molukų, dar vadinamų priez-konių, salų vietiniai gyventojai muskatus ir gvazdikus iš Indi-jos nuvežė į Kiniją. Trečiajame šimtetyje prieš Kristaus gim-i-mą ten susidarė tradicija, kad karaliaus rūmų dvasiškiai priva-lėjo burnoje turėti gvazdikų, kai buvo kreipiamasi į impera-torių, kad iš burnos neišeitų blogas kvapas.

BALSĖS

Anglų kalboje balsės rašomos šia tvarka: a, e, i, o, u. Du žo-džiai turi šias balses pagal nu-rodytą eilę: "abstemious" ir "facetious". (Sąlinkingas, tau-pus ir sąmoningas, juokingas, gyvas, linksmas).

AUTOMOBILIO LEIDIMAS

Petras Kūrmelis nusipirko naują automobilį ir nuėjo į mie-sto valdybą gauti leidimo. Ten buvo daug žmonių, kurie pildė blankus. Policininkas, kuris žiū-rėjo tvarkos, priėjo prie Petro Kūrmelio ir padavė popierį:

— Rašyk pirma pavardę, pas-kui vardą.

Kūrmelis aiškiai neišgirdo ir paprašė, kad dar kartą paaiškin-tų. Policininkas trumpai pa-kartojo:

— Rašyk atvirkščiai.

Kūrmelis pagalvojo ir nuro-dytoje vietoje ėmė rašyti: si-lemruK sarteP.

PAS GYDYTOJĄ

Vienas žmogus nuėjo pas gy-dytoją, nes negerai jautėsi. Kai gydytojas baigė tikrinimą, pa-cientas paklausė gydytoją:

— Kodėl jūs, apžiūrėdamas pacientus, visuomet klausiate, kaip jie maitinasi? Ar tai turi reikšmės ligos suradimui?

— Nustatant diagnozę — ne, bet honorarą — taip! — pa-aiškinio gydytojas.

LIETUVIŲ TAUTOSAKA

Kregždutė, išlėkusi iš Lietu-vos rudenį, o pavasarį vėl grį-zusi, nutupia ant stogo ir, ma-tydama tuščius laukus bei kie-mus, čiauska: "Palikau visa, palikau visa, atradau garršvą... (arklio kojos riešo plaukas).

*

Ištark greitai: "Skrenda star-kas pro gubas, pro tarpugubį" storkas — gandraus. Guba — su-statytų jāvų pėdų krūva. (Salamieštis).

*

Palaikiausias (susišėvėjęs) ra-tas baisiausiai girgžda.

"Draugo" suorganizuotoje ekskursijoje Sofija ir Stasys Dziugai 1983 metų pavasarį Masađa tvirtovės griuvėsiuose, Izraely, prie Negyvasios jūros. Nuotr. P. Pranio